

KIBRIS TÜRK TİCARET ODASI KURUMSAL İLETİŞİM STRATEJİ PLANI 2022-2023

İçindekiler Tablosu

İÇİNDEKİLER

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NİN MEVCUT EKONOMİK DURUM ANALİZİ

1. GENEL PROFİ	5
1.1Coğrafya ve Nüfus	5
1.2Yönetim ve Politika	5
1.3Para ve Bankacılık	5
2.EKONOMİK PROFİL	6
2.1 Ekonomik Büyüme	6
2.2 Enflasyon	10
2.3 İstihdam	11
2.4 Dış Ticaret	12
2.5 Ödemeler Denges	16
3.KAMU MALİYESİ	17
4.SEKTÖREL ANALİZ	21
4.1 Turizm Sektörü	21
4.2 Yükseköğretim Sektörü	26
4.3 Sanayi Sektörü	30

4.4 Tarım Sektörü	33
5.NEDEN KUZZEY KIBRIS	37
5.1 Stratejik Konum	37
5.2 İşgücü	37
5.3 Altyapı	37
5.4 Temel Yatırım Alanları	38
5.5 Yatırımcılar İçin Teşvikler	38
6.KIBRIS TÜRK TİCARET ODASI'NIN TARİHÇESİ	3
6.1ODA'NIN GÖREV VE YETKİLERİ	5
7.YÖNETİM YAPISI	7
7.1 Genel Kurul	7
7.2 Oda Meclisi	7
7.3 Meclis Görev ve Yetkileri	7
7.4 Meclis Toplantıları	7
7.5Meclis Toplantı Katılımı	7
7.6 Yönetim Kurulu	8
7.7 Yönetim Kurulu Görev ve Yetkileri	8
7.8 Yönetim Kurulu Toplantıları	8

7.9 Yönetim Kurulu Toplantı Katılımı	8
7.10 Genel Sekreter	9
7.11 Organizasyon Şeması	9
8.HİZMET BİRİMLERİ	10
8.1 Genel Sekreterlik	10
8.2 Ticaret Ve İş Geliştirme	11
8.3 Üye Hizmetleri	13
8.4 medya ve iletişim	14
8.5 İdari İşler ve Yönetim Sekreterliği	15
8.6 Temsilcilikler	17
8.7 Brüksel	17
8.8 Ankara	18
8.9 Danışman	19
9.SEKTÖR VE ÇALIŞMA KOMİTELERİ	19
10.POLİTİKALAR	23
11.İLETİŞİM ve SOSYAL MEDYA BİLGİLERİ	26

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NİN MEVCUT EKONOMİK DURUM ANALİZİ

1. GENEL PROFİL

1.1 Coğrafya ve Nüfus

Kıbrıs, Sicilya ve Sardunya'dan sonra Akdeniz'in üçüncü büyük adasıdır. Kuzey Kıbrıs'ın kuzeyinde 70 km mesafe ile Türkiye, doğusunda 102 km mesafe ile Suriye, 165 km ile Lübnan; güney doğusunda 233 km ile İsrail, güneyinde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve 347 km ile Mısır; kuzey batısında ise 835 km ile Yunanistan yer almaktadır. Kuzey Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşa'dır. Diğer ilçeleri Gazimağusa, Girne, Güzelyurt, İskele ve Lefke'dir.

Kuzey Kıbrıs'ın yüzölçümü 3.242 km² ve nüfusu yaklaşık 385 bin kişidir. Resmi dili Türkçe'dir. Nüfusun %99'u Müslümandır. Nüfusunun çok az kısmını oluşturan Ortodoks Rumlar ve Katolik Maronitler de bulunmaktadır.

1.2 Yönetim ve Politika

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti parlamenter sistem ile yönetilmektedir. Ülkede çok partili demokratik bir rejim vardır. Yürütme yetkisi hükümet tarafından kullanılmaktadır. Yasama yetkisi ise KKTC Cumhuriyet Meclisi'ne aittir. KKTC Cumhurbaşkanı halk tarafından, 5 yıllık süre için seçilir. Bu görevi 23 Ekim 2020'den beri Ersin Tatar yürütmektedir. 50 kişiden oluşan Cumhuriyet Meclisi halkın oylarıyla seçilmektedir. Ünal Üstel başbakanlığındaki Ulusal Birlik Partisi (UBP) – Demokrat Parti (DP) – Yeniden Doğuş Partisi (YDP) koalisyon hükümeti olan 28. Hükümet, ülkeyi yönetmektedir.

1.3 Para ve Bankacılık

Serbest piyasa ekonomisini benimseyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk Lirası'nı para birimi olarak kullanmaktadır. Ayrıca gerçek kişiler ve kurumlar, yabancı para birimlerini ödeme emir ve sözleşmelerinde kullanabilmektedir. Resmi döviz kurları Merkez Bankası tarafından günlük olarak belirlenir ve ilan edilir. Bankalar, döviz büroları ve Merkez Bankası, döviz alım satımı için farklı döviz kurları kullanmakta serbesttir. Bankalar döviz bulundurmakta, ithalat ve ihracat işlemlerinde aracı olarak hareket etmekte, döviz tasarruflarını kabul etmekte, döviz alım satımı yapmakta, döviz cinsinden ödenmesi gereken tahvilleri işlemekte, döviz kredisi vermekte, para ve döviz piyasaları ve uluslararası bankacılık kullanımına uygun olarak, her türlü döviz işleminde bulunmakta serbesttir.

Bankacılık sektöründe 2 kamu bankası, 14 özel sermayeli banka ve 5 şube bankası olmak üzere toplam 21 banka faaliyet göstermektedir. KKTC Merkez Bankası verilerine göre, bankacılık sektörü konsolide bilançosu 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla %57,4 oranında büyüyerek 79.643 milyon TL'ye ulaşmıştır. Aktif büyüklük 2022 yılında da büyümeye devam ederek, ikinci çeyrek sonunda 97.527 milyon TL'ye ulaşmıştır.

KKTC’de faaliyette bulunan bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamalarını gösteren bankalar mevduatı kalemi, 2021 yılında bir önceki yıla göre %58,4 oranında artmış ve 66.179 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı ikinci çeyrek sonunda ise mevduat kalemi 80.963 milyon TL’ye ulaşmıştır.

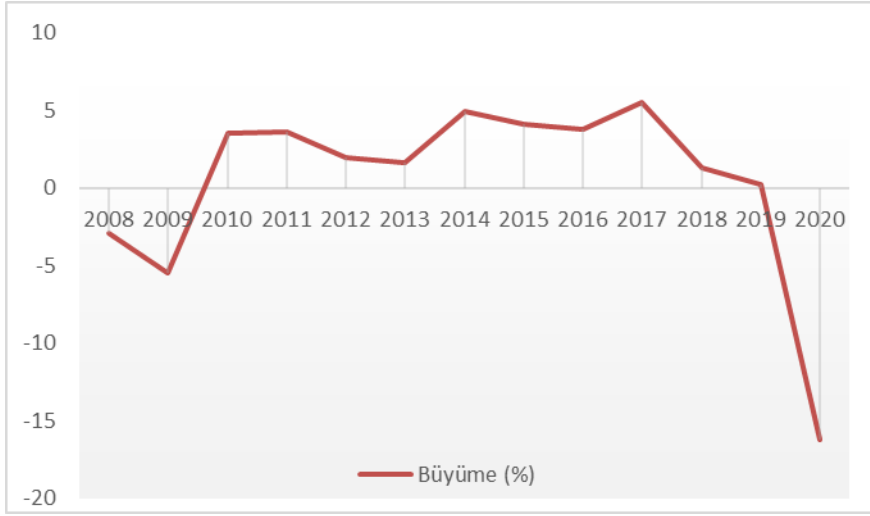
Merkez Bankası bilançosundaki krediler kalemi ise 2021 yılında bir önceki yıla göre %46,1 oranında artarak 42.006 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Haziran ayı sonunda bu rakam 48.836 milyon TL’ye ulaşmıştır.

2. EKONOMİK PROFİL

2.1 Ekonomik Büyüme

2000 ve 2001 yılları arasında yaşanan bankacılık krizinin etkisiyle küçülen KKTC ekonomisi, 2003-2006 yılları arasında ortalama %13,3 büyüme kaydetmiştir. 2007 yılından itibaren durağanlaşan ekonomi, 2008-2009 küresel krizin de etkisiyle, 2008 yılında %-2,9 ve 2009 yılında %-5,5 küçülmüştür. Grafik 1’de detaylı bir şekilde görülebileceği üzere, KKTC ekonomisinde 2010-2011 yıllarında gerçekleşen %3,5 ve %3,6’lık büyümenin ardından, 2012 ve 2013 yıllarında büyüme yavaşlayarak devam etmiştir. 2014-2017 yılları arasında ortalama %4,6 büyüyen KKTC ekonomisi, 2018 yılının son aylarında TL’nin hızlı değer kaybı yaşamasıyla 2018 yılında %1,3 ve 2019 yılında %1,9 oranında reel büyüme kaydetmiştir. 2020 yılında ortaya çıkan Kovid-19 salgını, tüm dünya ekonomilerini olduğu gibi Kuzey Kıbrıs ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Kovid-19 salgınından derin bir şekilde etkilenen KKTC ekonomisi, 2020 yılında %16,2 oranında daralmıştır. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) ise bu dönemde cari fiyatlarla 21 milyar 407 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. İstatistik Kurumu, 2021 GSYH ve büyüme rakamlarını henüz açıklamamıştır.

Grafik 1: KKTC ekonomisi, reel büyüme, 2008-2020

Kaynak: İstatistik Kurumu

Tablo 1’de sektör bazında reel büyüme hızları verilmiştir. Kovid-19 salgınının büyük etkisinde geçen 2020 yılında, büyüyen sektörler %3,5 ile Konut Sahipliği; %1,8 ile Tarım ve %0,5 ile Mali Müesseselerdir. Bu dönemde, Otelcilik ve Lokantacılık %82; İnşaat %25,6; Toptan ve Perakende Ticaret %18,7; Ulaştırma ve Haberleşme %16,6; Serbest Meslek ve Hizmetler %16 ve Sanayi %15 oranında küçülmüştür.

Tablo 1: Sektör bazında reel büyüme hızları, (%), 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tarım	10,0	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-7,3	4,9	2,6	2,7	1,8
Sanayi	-0,2	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	7,3	4,4	-12,4	-14,7	-15
İnşaat	3,8	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	5,7	10,6	7,6	3,9	-25,6
Toptan ve Perakende Ticaret	21,5	2,7	4,1	-0,4	10,1	-2,2	4,3	5,2	0,0	-4,9	-18,7
Otelcilik ve Lokantacılık	4,2	23,3	14,7	8,7	2,6	4,2	6,5	22,4	1,6	4,0	-82
Ulaştırma- Haberleşme	-20,0	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	5,3	6,9	3,5	3,5	-16,6
Mali Müesseseler	0,3	1,4	8,1	7,5	0,8	1,7	2,0	3,1	2,7	1,2	0,5
Konut Sahipliği	4,0	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	3,5	3,8	4,6	5,0	3,6
Serbest Meslek ve Hizmetler	-5,3	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	3,6	7,7	5,3	1,3	-16
Kamu Hizmetleri	18,6	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,0	0,5	1,3	3,7	-1,5
İthalat Vergileri	3,7	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	3,6	5,4	2,4	3,6	-16,4

Kaynak: İstatistik Kurumu

GSYİH'nın sektörel dağılımı tablo 2'de verilmiştir. 2020 yılında, kamu hizmetleri %19,4 ve serbest meslek ve hizmetler %12,9 ile GSYİH içerisinde ilk iki sırayı paylaşmıştır. Toptan ve Perakende Ticaret ise %10,3 ile üçüncü sırada yer almıştır.

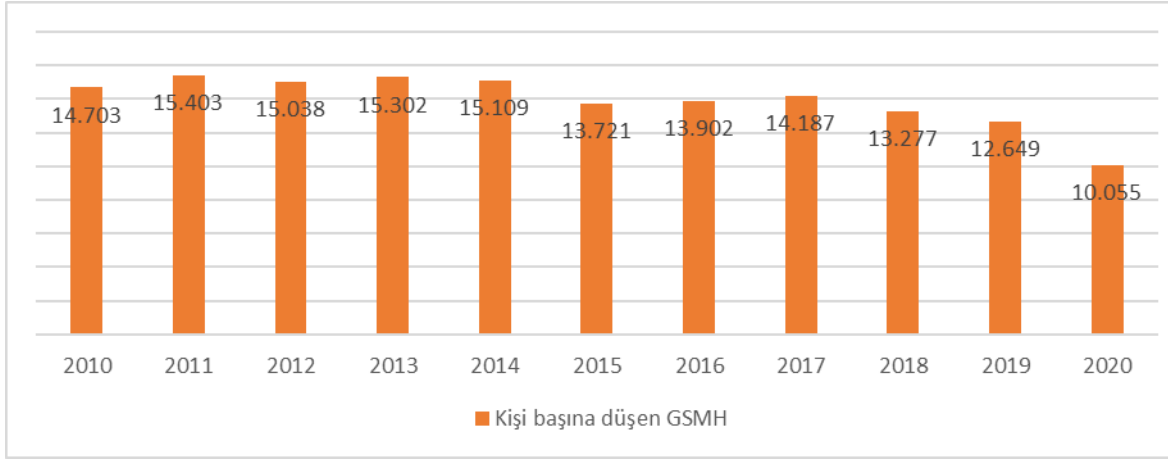
Tablo 2: GSYİH'nın sektörel dağılımı, (%), 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tarım	5,9	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	4,5	6,2	5,5	6,0
Sanayi	9,8	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,7	8,4	7,8	9,6
İnşaat	5,6	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	5,8	5,9	5,8	9,6
Toptan ve Perakende Ticaret	10,7	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	10,9	11,1	11,2	10,5	10,3
Otelcilik ve Lokantacılık	5,4	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9	9,6	11,7	2,5
Ulaştırma- Haberleşme	9,4	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,0	7,3	7,3	6,4
Mali Müesseseler	7,2	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,7	6,9	8,1	8,0	7,9
Konut Sahipliği	3,9	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,9	5,2	6,3
Serbest Meslek ve Hizmetler	11,6	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	15,7	15,8	13,2	12,9
Kamu Hizmetleri	21,0	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,1	13,4	16,1	19,4
İthalat Vergileri	9,6	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,7	9,2	9,0	9,1

Kaynak: İstatistik Kurumu

1990'lı yıllarla birlikte, KKTC orta düşük gelir düzeyinden orta yükseğe ve 2000'li yılların ortası itibarıyla da orta yüksekten yüksek gelir düzeyine geçmiş ve bunu başarabilmiş sayılı ülkeler arasında yer almıştır (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, TEPAV, 2019). Ancak, 2018 yılı son aylarında döviz kurlarındaki yükseliş ve 2020 yılında ortaya çıkan Kovid-19 salgını nedeniyle, ekonomi üzerinde oluşan olumsuz görüntü kişi başına düşen milli gelire de olumsuz yansımıştır. 2018 yılında 13.277 milyon \$ olan kişi başına düşen milli gelir, 2019 yılında 12.649 milyon \$'a ve 2020 yılında ise 10.055 milyon \$'a gerilemiştir.

Grafik 2: Kişi başına düşen GSYİH, milyon (\$), 2010-2020

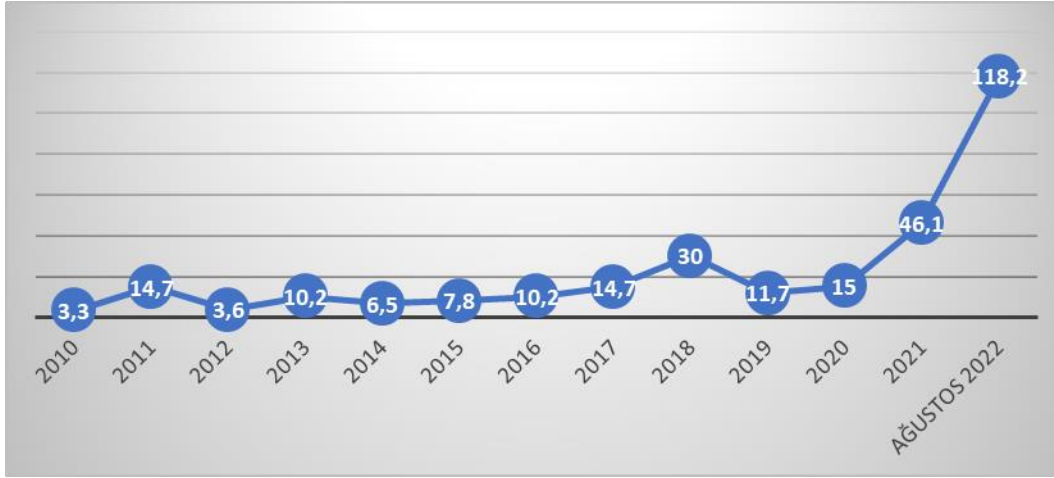

Kaynak: İstatistik Kurumu

2.2 Enflasyon

Döviz kurlarının yükseldiği 2018 yaz aylarının ardından, ithalata bağımlı ekonomik yapısı ve ithal ürünler üzerinden kur geçişkenliği ile Aralık 2018’de enflasyon bir önceki aya göre %-1.49 gerilemesine rağmen, 2018 yılı enflasyonu %30 seviyesinde olmuştur. 2019 ve 2020 yıllarında yıllık enflasyon sırasıyla %11,7 ve %15 olarak gerçekleşmiştir. Kovid-19 salgını sonrası ortaya çıkan navlun ve emtia fiyatlarındaki yükseliş küresel enflasyonun artmasına neden olmuştur. İthalata olan bağımlı yapısından dolayı Kuzey Kıbrıs ekonomisi de oldukça yüksek enflasyon rakamları ile karşı karşıya kalmıştır. 2021 yılı sonunda %46,1 olarak gerçekleşen yıllık enflasyon, 2022 yılı Ağustos ayı sonunda %118,2’ye kadar ulaşmıştır. 2022 yılı ilk sekiz ayında enflasyon %70,4 olmuştur.

Grafik 3: Yıllık Enflasyon, 2010-2022

Kaynak: İstatistik Kurumu

2.3 İstihdam

Hanehalkı İşgücü Anketi verilerine göre, 2021 yılında KKTC genelinde toplam istihdam 125.739 iken, işsiz sayısı 10.646'dır. İşsizlik oranı %7,8 olarak gerçekleşirken, istihdam oranı ise %40,3 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında, KKTC'de kamu sektöründe istihdam edilenlerin sayısı 35.712 kişidir. Toplam istihdam içinde kamu istihdamının payı %28,4 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3: İstihdamın sektör alt gruplarına dağılımı, (%), 2010-2021

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tarım	5,7	3,7	4,0	5,0	3,9	4,1	3,6	3,6	2,7	4,1	3,1	3,6
Sanayi	10,2	8,7	8,4	7,7	9,7	10,2	9,8	9,2	9,1	10,0	10,2	8,7
İnşaat	8,3	7,3	7,5	7,3	7,8	7,5	8,2	7,6	7,0	7,9	7,6	9,6
Hizmetler	75,9	80,3	80,0	80,0	78,6	78,2	78,4	79,6	81,2	78,1	79,1	78,2

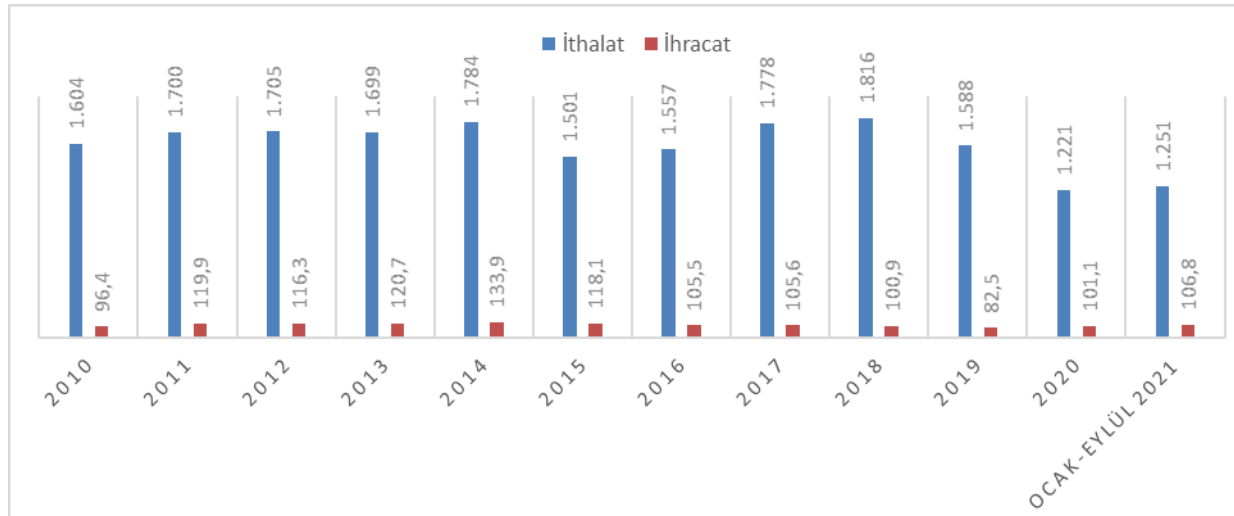
Kaynak: İstatistik Kurumu

Kamu sektöründe istihdam edilenlerin haricindeki istihdamlar tarım, sanayi, inşaat ve hizmetler olarak dört ana sektör ayrımında incelenmektedir. Tablo 3’de yıllar içinde istihdamın sektör alt gruplarına göre dağılımını gösteren veriler mevcuttur. 2021 yılı itibarıyla KKTC’de tarım sektörünün toplam istihdamın %3,6’sını oluşturduğu gözlemlenmektedir. Sanayi sektörü istihdamı toplam istihdamın %8,7’sine karşılık gelirken, inşaat sektörü %9,6 oranında pay almakta ve kalan %78,2 pay ise hizmet sektöründe istihdam edilmektedir.

2.4 Dış Ticaret

Tipik bir ada ekonomisine sahip olan KKTC, ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü diğer ülkelerden karşılamaktadır. KKTC’nin ithalat ve ihracat rakamları grafik 4’de verilmiştir.

Grafik 4: İthalat ve ihracat rakamları (milyon \$), 2010-2021

Kaynak: KKTC Ticaret Dairesi

Pandeminin büyük etkisinde geçen 2020 yılında, toplam ithalat 1.221 milyon \$ iken, toplam ihracat 101,1 milyon \$’dı. 2021 yılında başlayan normalleşme ile birlikte tüketimin yeniden artması sonucunda ithalat ve ihracat rakamlarında artış olduğu gözlemlenmiştir. Ocak-Eylül 2021 döneminde toplam ithalat rakamı 1.251 milyon \$ ve toplam ihracat 106,8 milyon \$ olarak açıklanmıştır.

KKTC ekonomisinde 2020 ve 2021 yıllarında başlıca ithal ve ihraç edilen ürünlerin yer aldığı tablo aşağıda yer almaktadır. 2021 yılı için henüz Ocak-Eylül dönemi ticari verileri açıklandığından 2020 yılı Ocak-Eylül verileri ile karşılaştırma yapılmıştır. KKTC’de 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam ihracat kalemleri içerisinde süt ürünleri 35,8 milyon \$ ile ilk sırada yer almıştır. Narenciye 28,6 milyon \$ ile ikinci, Fişenkler ve Malzemeleri 12,5 milyon \$ ile üçüncü sırada yer

almıştır. Bahsi geçen dönemde toplam ithalatın içerisinde en büyük payı sırasıyla yakıt, taşıt araçları ve inşaat demiri almıştır. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre ithalat %44,5 artarken, ihracat %29,3 artmıştır.

Tablo 4: Başlıca ithal ve ihraç ürünleri, (\$), Ocak-Eylül 2020-2021

İTHALAT				İHRACAT			
Mal Cinsi	Ocak-Eylül 2020	Ocak-Eylül 2021	Değişim (%)	Mal Cinsi	Ocak-Eylül 2020	Ocak-Eylül 2021	Değişim (%)
Yakıt	67.521.793	377.826.804	459,6	Süt Ürünleri (kg)	34.341.563	35.762.650	4
Taşıt Araçları	89.416.492	90.527.431	1,2	Narenciye (kg)	27.378.937	28.644.710	5
İnşaat Demiri	21.234.762	35.986.448	69,5	Fişenkler ve Malzemeleri (ad)	870.281	12.503.014	1.337
Hayvan Yemleri	23.941.823	27.597.709	15,27	Hurdalar	4.174.339	10.672.228	155,7
Konfeksiyon	21.972.732	19.563.003	-11,0	Keçi Boynuzu (Çekirdek) (kg)	661.323	3.196.143	383,3
İlaçlar	28.234.444	19.015.749	-32,7	Yumurta (ad)	1.089.032	2.625.490	141
Arpa	21.124	17.621.498	83.319,3	Piliç Eti (kg)	2.030.699	1.777.566	-12
Sanayi Makineleri	13.623.954	16.420.678	20,5	Konsantre (kg)	1.846.029	1.221.530	-34
Alkollü İçkiler	11.257.837	14.909.655	32,4	Sigaralar (ad)	84.000	909.693	983
Telefon Cihazları	926.628	14.581.115	1.473,6	Hurda Kağıt	396.291	829.114	109
Diğerleri	587.690.109	616.760.218	4,9	Diğerleri	9.706.818	8.627.422	34,7
GENEL TOPLAM	865.841.698	1.250.810.308	44,5	GENEL TOPLAM	82.579.312	106.769.560	29,3

Kaynak: KKTC Ticaret Dairesi

Tablo 5’de KKTC’nin yıllar içinde ülke gruplarına göre ihracatı yer almaktadır. KKTC ihracatının en büyük pazarı olan Türkiye’ye yapılan ihracat 2014 yılından itibaren azalma eğilimi gösterirken, 2021 yılı itibarıyla tekrar yükselişe geçmiştir. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde KKTC ihracatının %50,7’si Türkiye’ye yapılmıştır.

Tablo 5: Toplam ihracatın ülke gruplarına göre dağılımı, (\$), 2011-2021

YILLAR	TÜRKİYE	AB ÜLKELERİ	DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	ORTA DOĞU ÜLKELERİ	DİĞER ÜLKELER
2011	61.333.756	9.515.772	658.466	36.886.525	11.501.567
2012	56.878.076	8.678.585	526.830	39.823.272	10.360.365
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.484	38.472.891	7.359.533
2014	78.446.382	8.238.546	529.440	40.650.093	6.120.629
2015	66.926.161	10.664.066	707.284	23.983.472	4.206.925
2016	65.926.161	10.664.066	707.284	23.983.472	4.206.925
2017	63.818.406	8.335.579	1.681.343	22.247.673	9.371.709
2018	52.127.770	10.376.400	2.536.815	26.110.465	9.700.495
2019	43.160.123	2.129.943	2.236.897	30.490.266	4.448.151
2020	49.500.656	2.041.116	10.440.836	31.554.011	7.570.755
Ocak-Eylül 2021	54.089.784	1.590.990	5.858.110	26.168.254	19.062.422

Kaynak: KKTC Ticaret Dairesi

Tablo 6’da ise KKTC’nin yıllar itibarıyla ülke gruplarına göre ithalatı yer almaktadır. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde gerçekleştirilen toplam ithalatın 822 milyonluk kısmı Türkiye’den gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında KKTC’nin toplam ithalatı içinde Türkiye’nin payı %72 iken, bu oran yıllar itibarıyla azalarak 2018 yılında %59’a kadar düşmüştür. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde bu oran yine artmaya başlayarak toplam ithalatın %65,7’si Türkiye’den gerçekleşmiştir.

Tablo 6: Toplam ithalatın ülke gruplarına göre dağılımı, (\$), 2011-2021

YILLAR	TÜRKİYE	AB ÜLKELERİ	DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	UZAK DOĞU ÜLKELERİ	ORTA DOĞU ÜLKELERİ	DİĞER ÜLKELER
2011	1.165.712.304	286.204.303	42.982.736	82.579.924	87.880.256	34.568.440
2012	1.235.434.339	247.801.196	28.245.460	81.041.260	81.485.346	31.252.863
2013	1.155.334.547	257.018.820	59.110.065	113.400.316	86.239.017	28.323.666
2014	1.185.695.340	270.241.575	72.493.794	137.593.091	81.591.703	36.652.740
2015	967.563.226	271.360.518	45.084.869	115.042.857	70.544.768	30.961.146
2016	940.845.300	326.806.415	51.872.615	133.943.157	69.557.192	34.165.576
2017	1.043.002.512	387.506.424	61.166.050	150.130.828	87.668.520	48.929.706
2018	1.068.509.898	356.271.158	90.732.549	149.333.076	100.527.838	50.989.832
2019	927.163.386	287.971.697	85.855.064	152.984.913	95.200.820	38.744.575
2020	731.570.571	206.235.045	41.325.190	146.838.698	57.643.361	36.967.972
Ocak-Eylül 2021	821.832.381	144.146.804	27.967.041	101.412.957	124.269.755	31.181.370

Kaynak: KKTC Ticaret Dairesi

2.5 Ödemeler Dengesi

Ödemeler dengesi, bir ülkenin dış dünya ile olan ekonomik etkileşimleri sonucu oluşan pozisyonunu açıklaması açısından önem arz etmektedir. Dış ticaret açığına rağmen cari işlemlerde KKTC fazla vermektedir. Bu durumun başlıca nedenleri arasında turizm ve yükseköğretim gelirleri yer almaktadır.

Tablo 7: Ödemeler dengesi, (milyon \$), 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Cari İşlemler						
1.1 Dış Ticaret						
Dışsatım	118,1	105,5	105,6	100,9	82,5	106,4
Dışalım	1.500,6	1.557,2	1.778,4	1.816,4	1.597,9	1.319,6
Dış Ticaret Dengesi	-1.382,5	-1.451,7	-1.672,8	-1.715,5	-1.515,4	-1.213,2
1.2 Görünmeyen İşlemler						
Turizm (Net)	697,7	739,4	864,9	912,4	954,5	165,4
Yükseköğretim	636,2	694,8	765,9	786,9	601,2	384,0
T.C. Yardımları	200,8	167,3	193,4	8,4	101,9	150,5
Diğer	119,4	137,8	143,0	139,7	79,2	134,0
Görünmeyen İşlemler Dengesi	1.654,1	1.739,3	1.967,2	1.847,4	1.736,7	833,9
Cari İşlemler Dengesi	271,6	287,6	294,4	131,9	221,3	-379,3

2.Sermaye Hareketleri						
T.C Kredileri	100,0	72,9	61,5	92,4	0,0	80,3
Sermaye Hareketleri Dengesi	168,9	71,4	131,4	157,1	154,9	639,2
Genel Denge	440,5	359,0	425,8	289,0	376,2	259,9
3.Rezerv Hareketleri	-75,8	-79,4	-826,6	+69,1	-290,3	-591,9

Kaynak: İstatistik Kurumu

KKTC ekonomisi ithalata olan yüksek bağımlılığından dolayı, dış ticarete açık vermektedir. 2020 yılında dış ticaret dengesi 1.213,2 milyon \$ açık vermiştir.

Net turizm gelirlerinin ve net yükseköğretim gelirlerinin eklenmesiyle, cari işlemlerde fazla veren Kuzey Kıbrıs'ta 2020 yılı Mart ayında başlayan Kovid-19 salgını sonrası alınan önlemler nedeniyle turizm ve yükseköğretim sektörleri olumsuz etkilenmiştir. Dolayısıyla yıllar sonra ilk kez KKTC ekonomisi cari işlemlerde açık vermiştir. 2021 yılı verileri henüz açıklanmamıştır.

3. KAMU MALİYESİ

KKTC bütçe giderleri tablo 8'de verilmiştir. Devlet bütçe hacmi 2020 yılında 8.696,2 milyon TL olarak gerçekleşirken, 2021 yılında bir önceki yıla göre %19,4 oranında bir artışla 10.386,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Ağustos ayına kadar genel giderler 10.240,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. Personel giderlerinin yıllar itibarıyla bütçe giderleri içindeki payına bakıldığında 2018 yılında %34,3 olan pay, 2019 yılında %32,3, 2020 yılında %30,9 ve 2021 yılında %30,1'e gerilemiştir. 2022 yılı Ağustos ayı itibarıyla bu oran %30,3 olarak gerçekleşmiştir. Mahalli yatırımların ise bütçe giderleri içerisindeki payı 2017, 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla %2,6 %2,6 ve %2,2 olarak gerçekleşmiştir. Pandeminin etkisiyle reel sektörün canlanmasına yönelik kararlar üretilmesiyle bu oran 2020 yılında %4 ve 2021 yılında ise %6,5'e kadar yükselmiştir. Ancak 2022 yılı Ağustos ayına kadar kamu yatırımlarının oldukça geride kaldığı görülmektedir. Bahsi geçen dönemde mahalli yatırımların bütçe giderleri içerisindeki payı %1,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8: Bütçe Giderleri, (milyon TL), 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	Ocak-Ağustos 2022
Giderler Genel Toplam (A+B+C)	4.995,3	5.452,3	7.688,8	8.696,2	10.386,1	10.240,1
Yerel Giderler Toplamı (A)	4.214,4	4.964,8	7.109,8	7.597,9	8.902,9	9.639,3
Personel Giderleri	1.570,8	1.872,8	2.479,9	2.691,0	3.123,0	3.104,3
Maaş	1.457,2	1.732,0	2.284,5	2.501,5	2.933,1	2.880,6
Ek Mesai	113,6	140,9	195,4	189,5	189,9	223,7
Sosyal Güvenlik	71,3	89,3	122,4	141,5	172,2	192,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	292,6	360,7	1.035,2	534,6	628,7	791,2
Faiz Giderleri	3,4	2,0	34,2	259,6	282,3	147,6
Cari Transferler	1.922,2	2.240,6	2.964,1	3.376,2	3.753,6	4.694,2
Görev Zararı	84,9	96,1	121,8	127,3	142,6	1.058,8
Hazine Yardımı	695,2	790,7	1.032,2	1.281,7	1.270,3	1.299,0
Kar Amacı G. K. T	51,5	35,9	38,1	43,1	47,2	37,9
Hane Halkına T.	964,2	1,272.7	1.723,5	1.875,2	2.270,6	2.284,2
Yurt Dışına T.	0,1	4,9	0,2	0,6	0,4	0,5
Diğer Cari T.	126,4	40,3	48,4	48,2	22,5	13,7
Mahalli Yatırım	131,9	143,1	171,0	347,7	671,5	192,1
Borç Verme	0	0	0	6,9	0	98,1
Yedek Ödenek	0	0	0	0	0	0

Fon Giderleri Toplamı	214,9	247,2	294,8	227,6	256,1	419,2
Fiyat İstikrar Fonu	169,5	195,0	249,2	189,9	212,9	381,5
Giderleri						
Diğer Fonların Giderleri	45,4	52,2	45,6	37,7	43,2	29,8
Döner Sermaye Giderleri	7,2	9,0	8,1	12,9	15,5	7,9
T.C. Yardım ve Krediler Toplamı (B)	780,6	487,5	578,7	1.097,8	1.483,3	600,8
Dış Yardımlar (C)	0,1	0	0,3	0,5	0	0

Kaynak: KKTC Maliye Bakanlığı

Tablo 9: Bütçe Gelirleri, (milyon TL), 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	Ocak-Ağustos 2021
Gelirler Genel Toplamı (A+B+C)	5.102,1	5.505,7	7.402,9	8.153,7	9.431,4	10.472,4
Toplam Yerel Gelirler (A)	4.171,3	5.018,2	6.823,9	6.532,6	7.591,9	9.333,4
Vergi Gelirleri	3.076,1	3.799,2	4.969,3	4.868,5	5.938,1	7.185,9
Gelir Vergisi	812,3	1.139,2	1.672,1	1.751,8	1.975,1	2.189,9
Kurumlar Vergisi	320,3	263,7	458,4	499,7	602,7	680,0
Dahilde Alınan KDV	368,7	573,1	675,1	598,1	633,1	645,7
Mülkiyet Üzerinden A. Ver.	99,7	121,3	153,4	201,4	229,7	273,8
Uluslararası Tic. ve Muamelelerden Alın. Ver.	787,2	924,6	1.035,6	975,6	1.457,1	2.210,5
Motorlu Taşıtlar Vergisi	146,2	151,9	222,3	147,7	144,4	104,8
Fon Gelirleri	767,8	753,3	886,0	970,9	892,5	1.192,9
Döner Sermaye Gelirleri	9,2	11,8	10,5	15,3	18,4	21,9
Vergi Dışı Diğer Gelirler	285,9	368,0	717,6	530,4	650,9	753,7
Sermaye Gelirleri	2,3	1,4	1,3	1,6	0,6	6,4
Red ve İadeler	-44,0	-46,1	-45,7	-40,6	-49,4	-35,9
Toplam T.C. Yardım ve Kredileri (B)	930,6	487,5	578,7	1.613,8	1.833,3	1.139,3
Dış Yardımlar (C)	0,1	---	0,3	0,5	0	0

Kaynak: KKTC Maliye Bakanlığı

Bütçe gelirleri ise tablo 9’da verilmektedir. 2021 yılında bütçe gelirleri bir önceki yıla göre %15,7 artarak 9.431,4 milyon TL olmuştur. 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise bütçe gelirleri 10.472,4 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük pay vergi gelirlerine aittir. 2020 yılında vergi gelirlerinin bütçe gelirleri içerisindeki payı %59,7 iken, 2021 yılında %63 ve 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde %68,7’e yükselmiştir.

KKTC bütçe gelirleri içinde önemli bir paya sahip olan T.C. yardım ve kredileri, 2020 yılında bütçe gelirleri içerisinde %19,8 paya sahipken, 2021 yılında bu oran %19,4'e gerilemiştir. 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise bu oran %10,9'a kadar gerilemiştir. Tablo 10'da T.C. yardım ve kredileri ile ilgili veriler mevcuttur.

Tablo 10: TC yardım ve krediler, (milyon TL), 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	Ocak-Ağustos 2022
Toplam TC Yardım ve Kredileri	930,6	487,5	578,7	1.613,8	1.833,3	1.139,3
TC Hibeleri	706,0	446,7	578,7	1.050,1	1.341,7	579,3
TC Yatırım (Cari Yıl)	247,5	168,0	53,7	283,1	537,7	0,6
Savunma (Cari Yıl)	305,2	170,5	512,0	704,5	677,1	578,7
Reel Sektörün Desteklenmesi	153,3	108,3	13,0	62,5	126,9	0
TC Kredileri	224,6	40,8	0	563,7	491,6	560,0
Kamu Maliyesinin Desteklenmesi	224,6	40,8	0	563,7	491,6	560,0

Kaynak: KKTC Maliye Bakanlığı

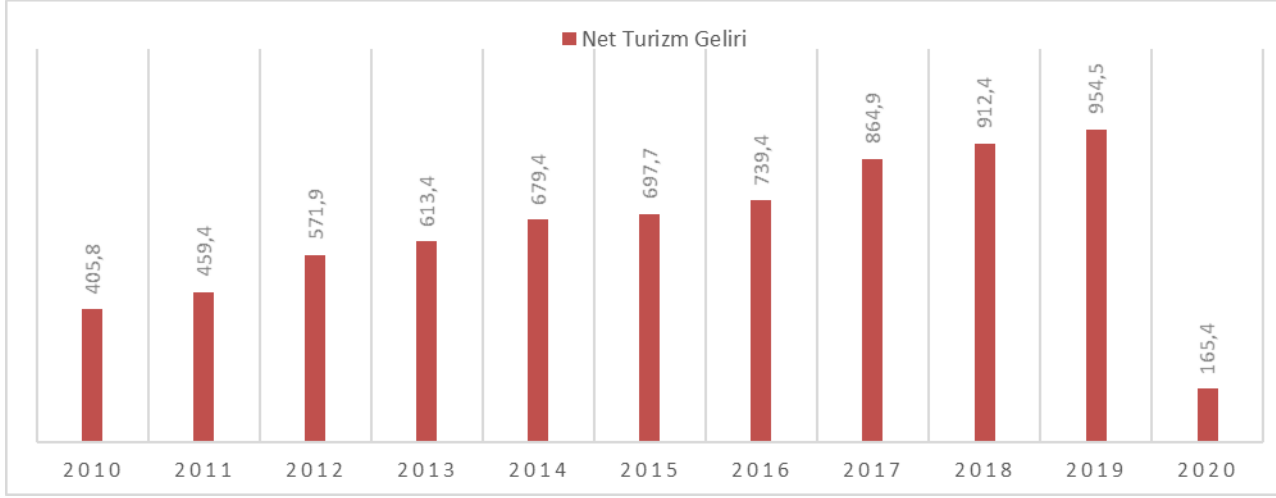
4. SEKTÖREL ANALİZ

Kuzey Kıbrıs ekonomisi ağırlıklı olarak yükseköğretim ve turizm dahil olmak üzere hizmet sektöründen oluşmaktadır. Turizm ve yükseköğretim ekonominin can damarıdır. KKTC gayri safi milli hasılasında en yüksek pay hizmet sektörüne aittir. Tarım sektörü ve sanayi sektörü ise hizmet sektörünü destekleyici niteliktedir.

4.1 Turizm Sektörü

Turizm, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde son yıllarda ulaştığı aşama, yarattığı katma değer, istihdam ve döviz geliri vesilesiyle ekonomiye katkı açısından en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir. Grafik 5'te net turizm gelirleri verilmektedir. 2020 yılında Kovid-19 salgını nedeniyle turizm gelirlerinde büyük gerileme görülmüştür.

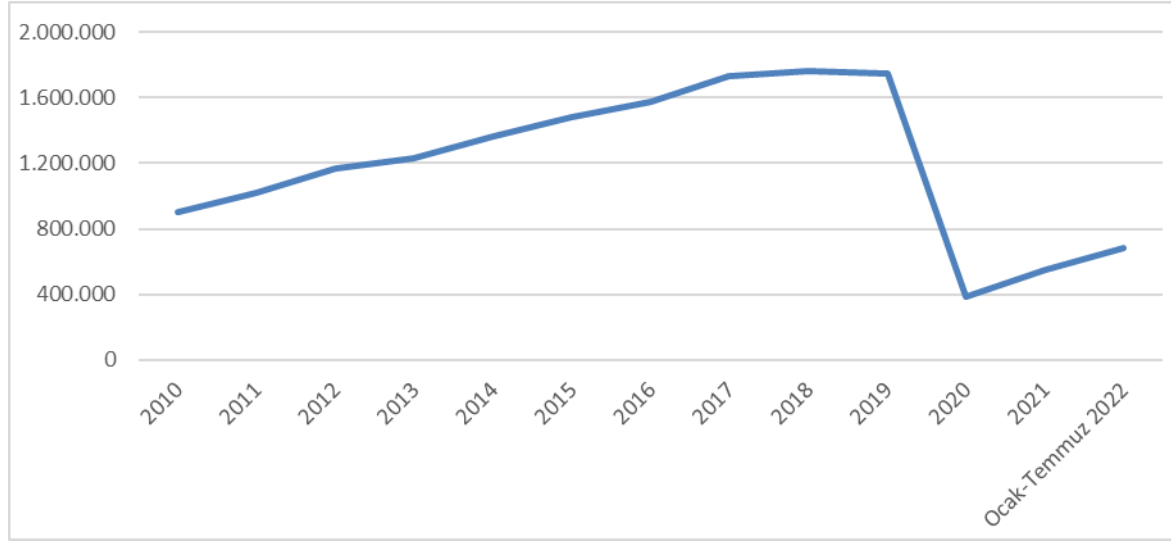
Grafik 5: Net turizm geliri (milyon \$), 2010-2020

Kaynak: İstatistik Kurumu

Grafik 6'da KKTC'ye gelen toplam yolcu sayısı (KKTC uyruklular hariç) verilmektedir. Son 10 yılda, KKTC'ye gelen ziyaretçi sayısı 2 katından fazla büyüyerek, 2019 yılında yaklaşık 2 milyona kadar ulaşmıştır. 2020 yılında başlayan pandemi nedeniyle büyük düşüş yaşayan turist sayısı, 2021 yılı itibarıyla yeniden yükselişe geçmiştir.

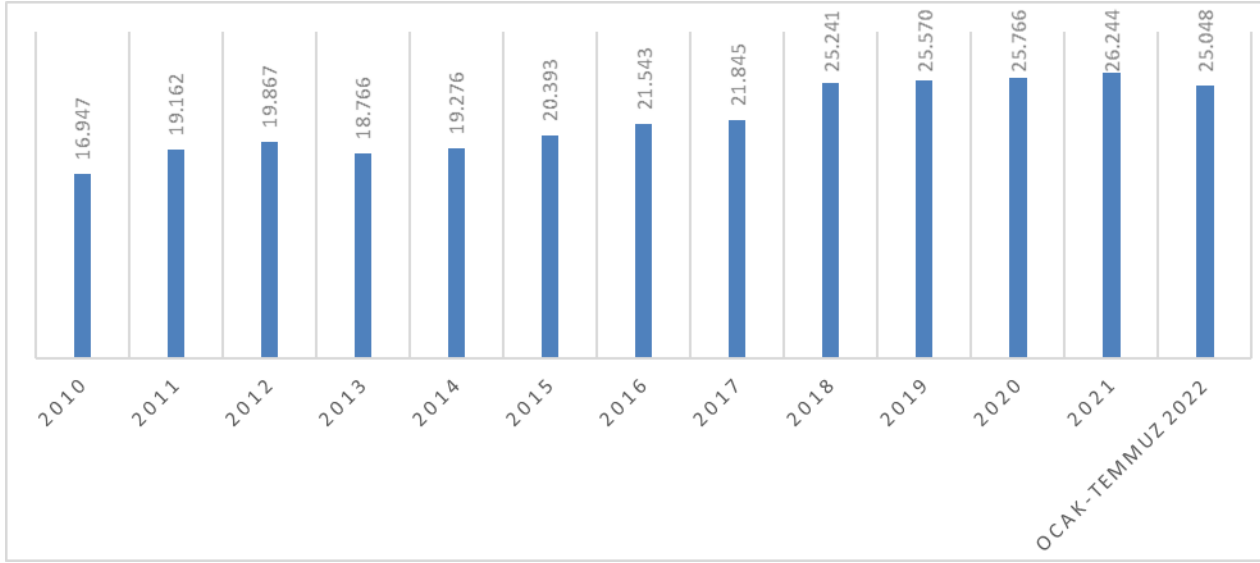
Grafik 6: Toplam gelen yolcu sayıları, 2010-2022

Kaynak: KKTC Turizm Planlama Dairesi

Yıllara göre yatak sayıları incelendiğinde 2010 yılında 16.947 yatağa sahip olan KKTC’de, 2022 yılı itibarıyla 25.048 yatak sayısına ulaşıldığı görülmektedir.

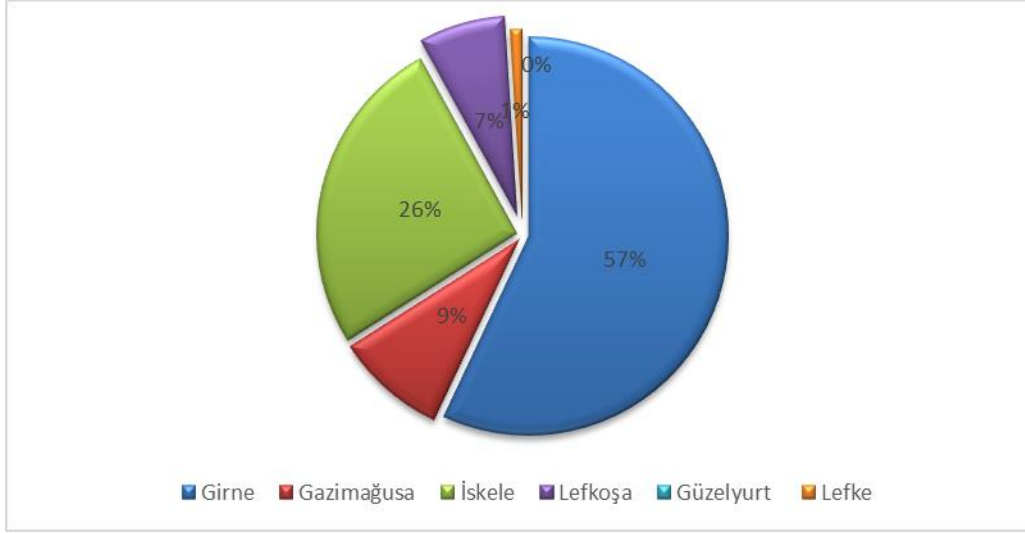
Grafik 7: Yatak sayısı, 2010-2022

Kaynak: KKTC Turizm Planlama Dairesi

Turistik konaklama tesislerinin bölgelere göre dağılımı grafik 8’de verilmiştir. Girne %57’lik oranla tesislerin en fazla bulunduğu bölge olarak yer almaktadır.

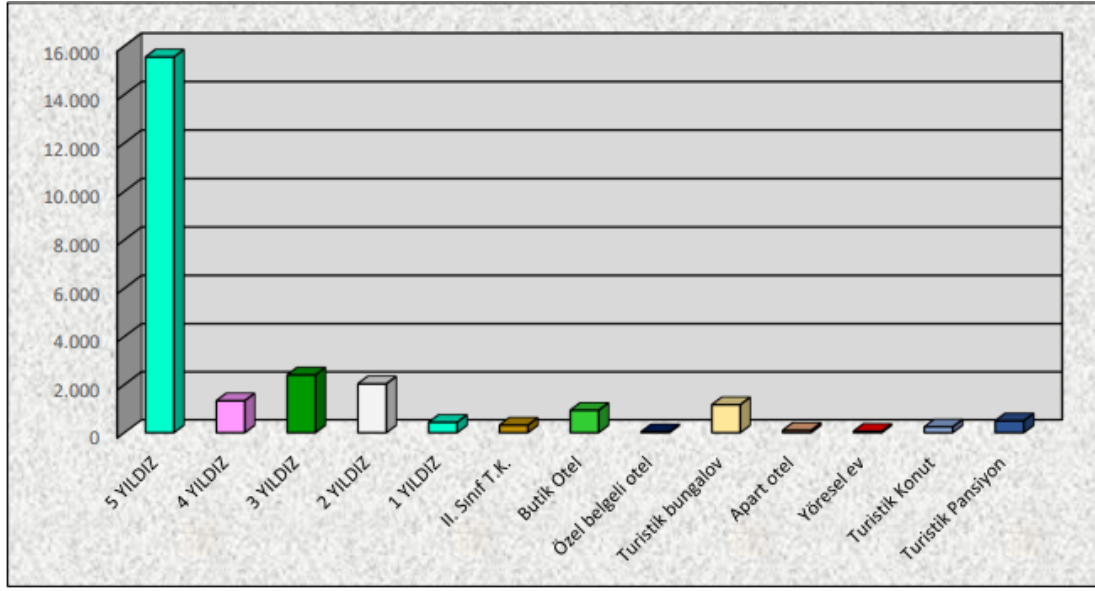
Grafik 8: Turistik konaklama tesislerinin bölgelere göre dağılımı, Ocak-Temmuz 2022

Kaynak: KKTC Turizm Planlama Dairesi

Grafik 9’da turistik yatak kapasitesinin sınıflara göre dağılımı verilmiştir. 15.548 yatak kapasitesi en fazla yatak kapasitesine sahip tesis sınıfı 5 yıldızlı otellerdir. Kuzey Kıbrıs’ta toplam 22 tane 5 yıldızlı otel bulunmaktadır. Tesis sayısı bakımından 38 turistik pansiyon sınıfı ilk sırada yer alırken, ikinci sırada 22 tesisle 5 yıldızlı ve 2 yıldızlı oteller bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise 20 tesisle turistik bungalovlar yer almaktadır.

Grafik 9: Turistik yatak kapasitesinin sınıflara göre dağılımı, Ocak-Temmuz 2022

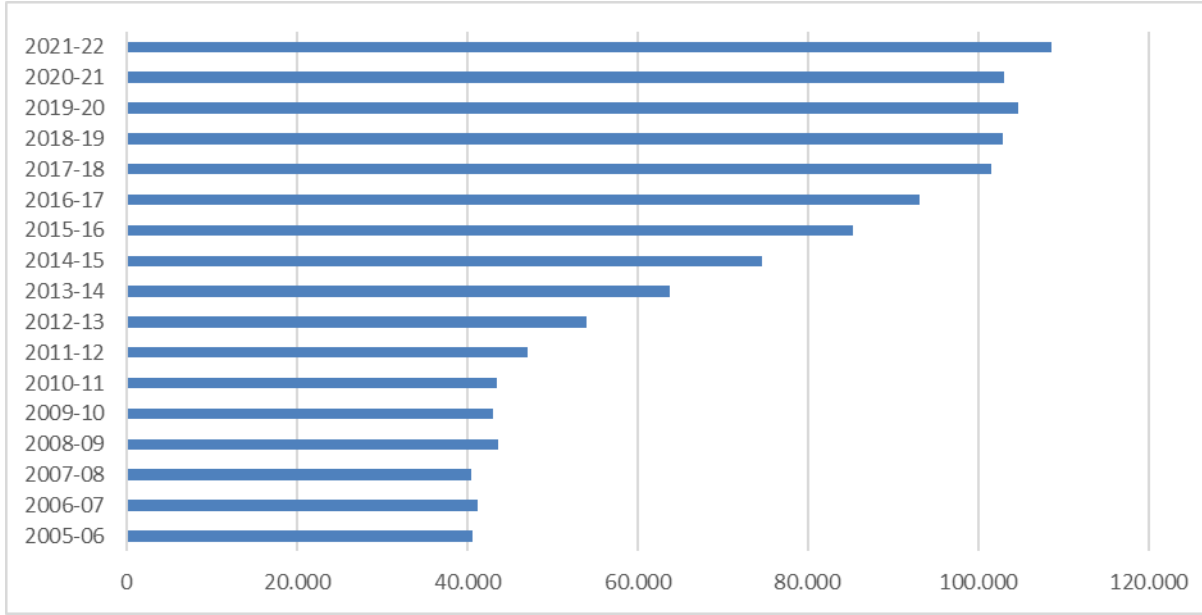
Kaynak: KKTC Turizm Planlama Dairesi

4.2 Yükseköğretim Sektörü

Tipik bir ada ekonomisi olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde hizmetler sektörü benzer ada ülkelerinde olduğu gibi büyük önem arz etmektedir. Hizmetler sektörü içerisinde ise yükseköğretim sektörü hemen hemen tüm diğer sektörlerle sağladığı katkı ile ülke ekonomisi açısından lokomotif vazife gören bir sektör konumundadır. 1990'lı yıllarda çok büyük önem arz etmeyen uluslararası öğrenci piyasası, günümüzde hem dünyanın en gelişmiş ekonomilerinin hem de gelişmekte olan ülkelerin üzerinde önemle durduğu ve stratejik yatırımlar yaptığı bir sektör haline gelmiştir. Yabancı öğrenci sayısının artırılması, ülkeler için sadece önemli bir ekonomik girişim olarak görülmekle kalmayıp, politik, sosyal ve kültürel açıdan da değer taşıyan bir olgu olarak ele alınmaktadır.

Grafik 10'da detaylı şekilde görülebileceği üzerine, KKTC'de yükseköğretim sektöründe 2005-06 ve 2010-11 öğretim yılları arasında ortalama 42 bin öğrenci öğrenim görürken, 2011 yılından itibaren öğrenci sayısı hızlı bir şekilde artmıştır. Son 10 yılda KKTC'de öğrenci sayısı iki kattan fazla artmış ve 2021-22 yılında 108.588'e ulaşmıştır. Öğrenci sayısındaki artış ekonomik anlamda da büyük önem arz etmektedir.

Grafik 10: Yükseköğretim öğrenci sayısı, 2005-06 – 2021-22 eğitim yılı

Kaynak: KKTC Milli Eğitim Bakanlığı

KKTC’de toplam 22 üniversite faaliyet göstermektedir. Bu üniversitelerden Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Kuzey Kıbrıs Kampüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Kuzey Kıbrıs Kampüsü ve Kıbrıs Bahçeşehir Üniversitesi (BAÜ) Türkiye’de faaliyet gösteren üniversitelerin KKTC’de açtıkları kampüslerdir. Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) ve Lefke Avrupa Üniversitesi (LAÜ) vakıf üniversitesi niteliğinde olup, KKTC bütçesinden katkı almaktadır. Diğer üniversiteler ise özel üniversite niteliğindedir.

Tablo 11: 2021-22 KKTC yükseköğretim kurumlarının öğrenci sayıları ve bu öğrencilerin uyruklarına göre dağılımı

				KKTC	TC	3. Ülke	Toplam
				North Cyprus	Turkey	3rd countries	Total
1	Lefkoşa	Atatürk Öğretmen Akademisi	AÖA	293	0	0	293
2	Lefkoşa	Yakın Doğu Üniversitesi	YDÜ	3495	10015	12231	25741
3	Lefkoşa	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	UKÜ	1108	3802	12659	17569
4	Lefkoşa	Akdeniz Karpaz Üniversitesi	AKÜN	314	16	1140	1470
5	Lefkoşa	Kıbrıs Amerikan Üniversitesi	KAÜ	195	113	133	441
6	Lefkoşa	Ankara Sos. Bilimler Ü. K.K.Akademik Birimi	ANKARA SOS.B	58	626	0	684
7	Lefkoşa	Bahçeşehir Kıbrıs Üniversitesi	BAU	49	49	1704	1802
8	Lefkoşa	Rauf Denktaş Üniversitesi	RAUF DENKTAŞ	93	4	1102	1199
9	Lefkoşa	On Beş Kasım Kıbrıs Üniversitesi	ON BEŞ KASIM	19	0	1224	1243
		Lefkoşa Toplam		5624	14625	30193	50442
10	Gazimağusa	Doğu Akdeniz Üniversitesi	DAÜ	4109	6249	6282	16640
11	Gazimağusa	İstanbul Teknik Ü. KKTC Kampüsü	İTÜ-KKTC	0	610	3	613
12	Gazimağusa	Ada Kent Üniversitesi	ADA KENT Ü.	28	339	21	388
13	Gazimağusa	Kıbrıs Batı Üniversitesi	KIBRIS BATI Ü.	7	62	384	453
14	Gazimağusa	Avrupa Liderlik Üniversitesi	AVRUPA LİDER	0	0	87	87
		Gazimağusa Toplam		4144	7260	6777	18181
15	Girne	Girne Amerikan Üniversitesi	GAÜ	2022	7171	6651	15844
16	Girne	Kıbrıs İlim Üniversitesi	KIU	196	876	690	1762
17	Girne	Girne Üniversitesi	GİRNE Ü.	183	2007	1460	3650
18	Girne	Uluslararası Final Üniversitesi	UFÜ	282	1268	1858	3408
19	Girne	Arkın Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniv.	ARUCAD	147	130	125	402
		Girne Toplam		2830	11452	10784	25066
20	Güzelyurt	Orta Doğu Teknik Ü. K.K.T.C Kampüsü	ODTÜ-KKTC	160	1741	386	2287
21	Güzelyurt	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bil. Üniversitesi	KSTU	552	719	809	2080
		Güzelyurt Toplam		712	2460	1195	4367
22	Lefke	Lefke Avrupa Üniversitesi	LAÜ	897	7304	2331	10532
		Lefke Toplam		897	7304	2331	10532
		Toplam		14207	43101	51280	108588
		Toplam Vatandaşlık oranı %		13.1	39.7	47.2	

Kaynak: KKTC Milli Eğitim Bakanlığı

2021-22 öğretim yılında KKTC’de öğrenim gören öğrencilerin 43.101’i T.C. uyruklu, 14.207’si KKTC uyruklu, 51.280’i ise üçüncü ülkelerden gelen öğrencilerden oluşmakta olup, bu verilere göre öğrencilerin %39,7’si T.C.’den, %47,2’si üçüncü ülkelerden ve %13,1’i ise KKTC uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. Geline bu noktada 2007-08 öğretim yılında %8’lik bir paya sahip olan üçüncü ülkelerden gelen öğrenci sayısının, 2021-22 öğretim yılında, %47 dolaylarına çıktığı ve T.C.’den gelen öğrenci sayısını geçtiği görülmektedir.

Tablo 12: Geldiği ülkelere göre öğrenci dağılımı, 2007-08 – 2021-22 öğretim yılı

	TC	KKTC	3. ÜLKE	TOPLAM
2007-08	29.191	10.660	3.638	43.489
2008-09	33.202	10.646	4.059	47.907
2009-10	30.264	9.251	3.813	43.328
2010-11	28.435	9.845	4.981	43.261
2011-12	29.359	10.096	7.608	47.063
2012-13	31.968	11.833	11.643	55.444
2013-14	34.858	12.658	15.210	62.726
2014-15	41.694	13.668	20.127	75.489
2015-16	46.937	13.706	23.918	84.561
2016-17	52.112	13.573	27.538	93.223
2017-18	56.371	13.412	31.903	101.686
2018-19	54.966	12.506	35.472	102.944
2019-20	50.602	12.220	41.836	104.658
2020-21	46.563	13.427	43.118	103.108
2021-22	43.101	14.207	51.280	108.588

Kaynak: KKTC Milli Eğitim Bakanlığı

Tablo 13: Yükseköğretim öğrencilerinin uyruklarına göre toplam içindeki payı, (%),

2007-08 – 2021-22 öğretim yılı

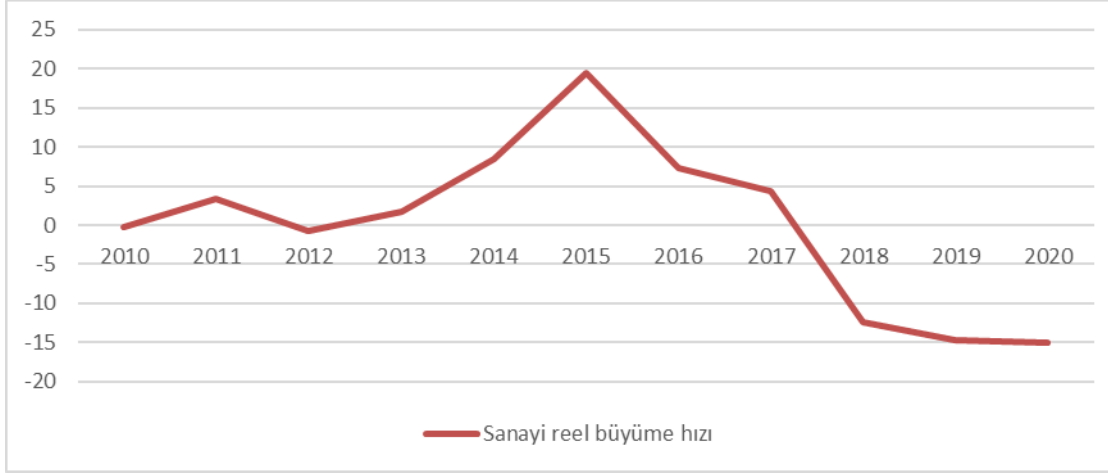
	TC	KKTC	3. ÜLKE
2007-08	67	25	8
2008-09	69	22	8
2009-10	70	21	9
2010-11	66	23	12
2011-12	62	21	16
2012-13	58	21	21
2013-14	56	20	24
2014-15	55	18	27
2015-16	56	16	28
2016-17	56	15	29
2017-18	56	13	31
2018-19	53	12	34
2019-20	48	12	40
2020-21	45	13	42
2021-22	40	13	47

Kaynak: KKTC Milli Eğitim Bakanlığı

4.3 Sanayi Sektörü

İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre; 2012–2017 döneminde sanayi sektörünün ortalama büyüme hızı %6,8 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı itibarıyla sanayi sektörünün reel büyümüş hızı radikal bir şekilde yükseliş geçerek, 2015 yılında sektörünün reel büyüme hızı %19,5 gibi yüksek bir düzeye ulaşmıştır. Sonraki yıllarda sektörün büyüme hızı düşüş geçmiştir. 2018 yılından itibaren ise sanayi sektörü büyüme hızı negatif yönde olmuştur.

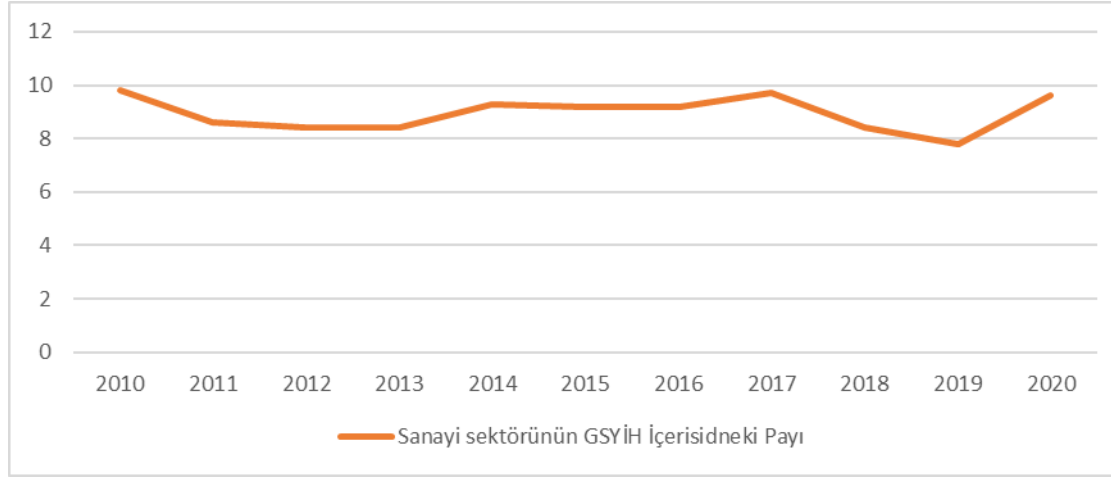
Grafik 11: Sanayi reel büyüme hızı, (%), 2010-2020

Kaynak: İstatistik Kurumu

Sanayi sektörünün GSYİH içerisindeki payı, son 10 yılda %8 ile %10 arasında değişmektedir. İstatistik Kurumu verilerine göre, 2020 yılında sektörün GSYİH içerisindeki payı %9,6 olmuştur.

Grafik 12: Sanayi sektörünün GSYİH içerisindeki payı (%),

Kaynak: İstatistik Kurumu

Kıbrıs Türk Sanayi Odası verilerine göre, 11 sanayi bölge ve sitesinde faaliyet gösteren toplam 1,854 işletmenin 446'sı taşıt parça ve tamir faaliyetinde bulunan işletmelerdir. Sanayi bölgelerinde üretim odaklı işletme faaliyetleri içinde en fazla yer kaplayan 348 işletme ile alüminyum ve metal işleme sanayidir. 275 işletme ise gıda, içecek ve tütün sanayide faaliyet göstermektedir.

Yurtdışına ihraç edilen temel sanayi ürünlerinin listesi tablo 14'de verilmektedir. Sanayi ürünleri ihracatı yıllar içinde %70 oranında paylar elde ederek toplam ihracatı etkilemiştir. Süt ürünleri olan hellim ve peynir çeşitleri en çok ihraç edilen sanayi ürünleridir.

Tablo 14: Toplam ihracat içinde önemli sanayi ürünlerinin değerleri, (bin \$), 2017-2021

ÜRÜN	2017	2018	2019	2020	Ocak-Eylül 2021
Süt Ürünleri	42.933,6	43.583,4	39.218,8	44.293,3	35.762,7
Konfeksiyon	2.363,2	2.570,9	1.081,6	333,8	201,0
Rakı	13.409,7	9.002,9	682,6	198,4	476,4
Demir Döküntü ve Hurda İşleme	5.849,0	6.734,1	5.397,5	6.447,9	10.672,2
Sigara	253,6	0	37,6	432,7	909,7
Konsantre	1.424,4	3.182,2	1.618,8	2.295,2	1.221,5
Piliç Eti Ürünleri	1.085,1	2.235,8	2.435,7	2.721,9	1.777,6
Deriler	866,6	688,6	606,9	473,2	356,9
İlaçlar	291,0	43,6	90,1	112,5	23,9
Narenciye Esans Yağları	0	338,6	132,3	129,1	63,7

Kaynak: KKTC Ticaret Dairesi

4.4 Tarım Sektörü

Tarım, KKTC ekonomisi içerisindeki payı dalgalanma gösterse de ülke nüfusunu besleyen ve ekonominin önemli sektörlerine girdi sağlayan bir faaliyet alanı olarak önemini korumaktadır. 2.465.552 dönümlük toplam alana sahip olan KKTC'de 1.398.123 dönümlük alan tarım arazisi olup; toplam alanın %56,7'sine eşittir. Ancak mevcut koşullarda 826.115 dönüm tarım arazisi (%59,1'i) ekonomik olarak ekilip değerlendirilebilmektedir. KKTC'nin mevcut tarımsal arazisinin küçük bir kesiminde, yaklaşık %8,1'inde sulu tarım gerçekleştirilmekte olup, tarımsal üretim ağırlıkla olarak kuru tarıma yönelmiştir.

Tablo 15: Arazi Dağılımı

Arazi Çeşidi Type of Land	Miktar (Dönüm) Area (G.D.)	%
Toplam Total	2,465,552	100.00
1. Tarımsal Arazi Agricultural Land	1,398,123	56.71
2. Orman Arazisi Forests	480,740	19.50
3. Hali ve Mera Arazisi Grazing Land	122,157	4.95
4. Kasaba, Köy, Dere ve Gölet arazisi Towns Villages, Rivers And Lakes	263,471	10.69
5. Kullanılmayan Arazi Unused Land	201,061	8.15

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Tarımla ilgili temel göstergelere tablo 16’da yer verilmiştir. KKTC tarımsal GSYİH’si, 2020 yılında 1.280 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında %2,7 oranında büyüyen sektör, 2020 yılında %1,8 oranında büyümüştür. KKTC genelinde yaklaşık 3.500 kişi tarım sektöründe istihdam edilmekte olup, bunların %14’ü (495 kişi) ücretsiz aile işçileri oluşturmaktadır.

Tablo 16: Tarım sektörünün KKTC ekonomisindeki yeri, 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tarım sektörünün GSYİH’deki payı (%)	%5,3	%4,7	%6,0	%5,6	%4,5	%6,2	%5,5	%6,0
Tarımsal GSYİH (milyon TL)	404,9	489,3	609,6	647,6	658,8	1.139	1.171,2	1.279,8
Sektörel büyüme oranı (%)	%-1,6	%4,8	%14,5	%-7,3	%4,9	%2,6	%2,7	%1,8

Kaynak: İstatistik Kurumu

Tarım arazisi olarak kullanılan arazinin büyük kısmı tahıl arazisi olarak kullanılmaktadır. Tahıl arazisini sırasıyla baklagil arazisi (yemlik) ve meyve arazisi takip etmektedir. Tablo 17’de Kuzey Kıbrıs’taki mevcut arazi kullanımı ile ilgili olarak detaylı bilgi mevcuttur.

Tablo 17: Arazi Kullanımı

Arazi Çeşidi Type of Land	Miktar (Dönüm) Area (G.D.)	%
Toplam Total	1,398,123	100.00
A. Ekilen Arazi Arable Land	861,736	61.64
1. Tahıl Arazisi Land For Crops	664,604	47.54
2. Nadas Arazisi Fallow Land	35,643	2.55
3. Baklagil Arazisi (Yemlik) Legumes For Fodder	60,114	4.30
4. Yemeklik Baklagil Arazisi Legumes For Food	1,840	0.13
5. Sebze Arazisi Vegetable Land	16,740	1.20
6. Bostan Arazisi Land For Sweet and Water Melons	2,186	0.16
7. Endüstri Bitkileri Arazisi Industrial Crops Land	22	0.002
8. Meyve Arazisi Orchards	42,430	3.03
9. Bağ Arazisi Vineyard	2,079	0.15
10. Turunçgil Arazisi Citrus	36,100	2.58
B. Ekilemeyen Arazi Uncultivated Land	536,387	38.36

Kaynak: Devlet Planlama Örgütü

Yıllar içerisinde tahıl üretiminde dalgalanmalar yaşanmaktadır. 2021 yılında bir önceki yıla göre tahıl üretiminde %50 oranında düşüş yaşanmıştır. Sulanabilen tarımsal arazi, ekilen tarımsal arazinin yaklaşık %8,1'ini oluşturmaya karşın sulu arazi ürünleri, tarımsal üretimin ve toplam dışsatımın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Sulanan arazide; narenciye, sebze ve sera, meyve, bağ, bostan ve yemeklik baklagil gibi ürünler üretilmektedir. Süt ürünlerinden sonra, narenciye toplam ihracat içinde en büyük paya sahiptir. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre narenciye ihracatı %4,6 oranında artarak yaklaşık 29 milyon \$'a ulaşmıştır.

Tablo 18: Temel tarımsal üretimin ürün çeşitlerine göre dağılımı, ton, 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tahıl	45.493	107.133	157.763	173.975	175.015	87.396
Yemelik Baklagil	2.228	2.201	6.474	7.150	7.688	2.599
Bostan	7.110	6.715	5.979	5.844	5.310	5.236
Bağlar	2.270	2.308	2.276	2.602	2.458	2.586
Turunçgiller	118.526	99.721	108.270	112.377	110.970	104.202

Kaynak: Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı

Hayvancılık alt sektörü sığırcılık, koyunculuk, keçicilik ve kanatlılardan oluşmaktadır. 2021 yılında kırmızı et üretimi 10.103 ton olarak gerçekleşirken, beyaz et üretimi 15.890 ton olarak gerçekleşmiştir. Aynı yılda süt üretimi 184.061 ton olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında bir önceki yıla göre kırmızı et üretimi %3,6; beyaz et üretimi %4,2 ve süt üretimi %3,8 oranında artmıştır. KKTC'nin ihracatında en önemli paya sahip olan süt ürünlerinden 2020 yılında 44 milyon \$ ve 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde ise 36 milyon \$ kazanılmıştır.

Tablo 19: Hayvansal üretim, ton, 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sığır eti	4.768	4.762	4.891	4.891	4.891	4.891
Kuzu+Koyun eti	4.751	4.689	4.133	3.624	3.715	4.078
Keçi+Oğlak eti	1.251	1.253	1.211	1.157	1.150	1.134
Tavuk eti	15.531	15.657	16.316	17.198	14.565	15.045
Balık eti	263	1.018	650	760	690	845
İnek sütü	153.984	157.000	162.471	158.221	154.864	159.894
Koyun+Keçi sütü	16.091	27.629	21.511	21.979	22.450	24.167
S. Yumurta (Düzine)	6.030.869	5.981.455	6.785.771	7.353.555	7.731.361	8.124.764

Bal Üretimi	245	298	386	648	534	497
--------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kaynak: Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı

Yarı kurak iklim koşullarına sahip olan ülkemizde su kaynaklarındaki sıkıntı tarım sektörünün gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Türkiye'den KKTC topraklarına suyun akmasını sağlayacak Su Temini Projesi, KKTC tarımını yapısal olarak değişimi ve dönüşümü için önemli bir gelişme olarak gündemde bulunmaktadır. Bu kapsamda temin edilen suyun tarımda kullanılmasıyla tarımsal üretimde talebin karşılanması yönünde önemli bir iyileşme ve dolayısıyla katma değer artışı görülecektir.

5. NEDEN KUZEY KIBRIS?

Küçük ekonomisi ile Kuzey Kıbrıs, stratejik konumunun getirdiği avantajlarla birlikte, yerli ve yabancı yatırımcılara elverişli bir iş ortamı sunmaktadır. Mevcut altyapısı ile yatırımcılar için cazip bir bölge konumunda olan KKTC, doğrudan yatırımlara çeşitli yatırım teşvikleri de sağlamaktadır.

5.1 Stratejik Konum

Asırlar boyunca çeşitli medeniyetlerin ve milletlerin ticaret merkezi olan Kıbrıs, stratejik konum nedeniyle Avrupa, Orta Doğu, Asya ve Afrika'nın kesiştiği noktadadır. Dolayısıyla farklı pazarlara ulaşmak için uygun bir konumdadır.

5.2 İşgücü

Bilgi ve teknik üretiminin en büyük kaynağı üniversitelerdir. Üniversitelerin bilgi ve teknik üretimi kadar ve belki de daha önemli bir başka görevi ise ülkenin ihtiyacı olan her düzeyde eğitilmiş, nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Üniversiteler adası olarak tanımlanan Kuzey Kıbrıs, yatırımcılara nitelikli ve genç işgücü sağlamaktadır. Bilişim teknolojileri ve girişimcilik odaklı çalışmalar yürüten üniversiteler işgücü için ciddi potansiyel yaratmaktadır. Dolayısıyla Kuzey Kıbrıs sağlamış olduğu nitelikli ve rekabetçi işgücü ile yatırımcılar için önemli bir fırsattır.

5.3 Altyapı

Kuzey Kıbrıs'a ulaşım, Lefkoşa'nın 23 km doğusunda bulunan Ercan Uluslararası Havalimanı'ndan yapılmaktadır. Ayrıca Girne ve Gazimağusa'da olmak üzere iki tane liman bulunmaktadır.

KKTC yük taşımacılığında Gazimağusa Limanı, yolcu taşımacılığında da Girne Limanı kullanılmaktadır. Aynı zamanda Gazimağusa Limanı, ismini verdiği, 103,000 m²'lik Gazimağusa Serbest Liman ve Bölgesi adındaki serbest ticaret alanının da merkezinde yer almakta ve bu alan yerli ve yabancı ticari yatırım ve transit faaliyete açık olmaktadır. Bu serbest ticaret alanında, Yakın Doğu ve Orta Doğu ülkeleri için üretim ve yatırım fırsat ve teşviklerinin yanında, diğer yabancı yatırımcılara da transit ticaret için çeşitli imkanlar ve teşvikler sunulmaktadır. Karpaz Yarımadasının Yeni Erenköy bölgesinde, 137,000 m² alan üzerine kurulan Karpaz Gate Marina, Kuzey Kıbrıs'taki ilk modern yat limanı ve ilk özel giriş limanı olarak Haziran 2011'de hizmete açılmıştır.

Kuzey Kıbrıs'ta teknolojik, yenilikçi, sürdürülebilir ve verimli bir üretim sürecinde rol alacak bütün paydaşları bir araya getiren araştırmacı ve inovatif bir tasarım ve üretim alanı sağlayan teknoparklarda Ar-Ge çalışmaları yapılmaktadır. Dolayısıyla Kuzey Kıbrıs bu alanda yatırımcılar için önemli bir fırsat oluşturmaktadır.

Türkiye'den gelen suyun tarımda kullanılması nitelikli tarım için ciddi bir potansiyel oluşturması hedeflenmektedir. Dolayısıyla yatırımcılar için su önemli bir altyapı ve tarım ise önemli bir yatırım alanı olarak görülmektedir.

5.4 Temel Yatırım Alanları

- Özel ilgi turizmi
- Tarım, tarımsal sanayi nitelikli yatırımlar
- Enerji sektörü
- Alternatif enerji yatırımları
- Bilişim

5.5 Yatırımcılar İçin Teşvikler

Dış yatırımın teşvik edilmesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kalkınma politikasının temel hedefleri arasındadır. Küçük iç pazar nedeniyle, KKTC makamları mal ve hizmet ihracatına odaklanmaktadır. Dolayısıyla, gelişme politikasına uygun olarak Kuzey Kıbrıs, ihracata yönelik sektörlerle tercihli muamele sunmaktadır. Yeni ve modern teknolojilerin KKTC'ye transferini kolaylaştıran ve yüksek katma değer sağlayan projelere öncelik verilmektedir. Yerel ve yabancı firmalar arasındaki ortak girişim işbirliği aktif olarak desteklenmektedir. KKTC'nin anayasası, vatandaşlar ve yabancılar arasında ayırım yapmazken, yabancı yatırımcıya mülkiyet haklarının tam olarak korunmasını da içeren sayısız avantaj ve teşvik sunmaktadır.

Dünyanın her yerinden yatırımcılar için teşvikler mevcuttur. KKTC'de yatırım yapmak isteyen girişimcilere yerli ya da yabancı yatırımcı olup olmadığına bakılmaksızın, Teşvik Belgesi verilmek suretiyle aşağıdaki yatırım teşvikleri uygulanmaktadır. Teşvik Belgesi Devlet Planlama Örgütü tarafından verilmektedir.

5.5.1 Teşvik Yasası Altında Uygulanan Yatırım Teşvikleri

a) Yatırım İndirimi

Devlet Planlama Örgütü'nün kalkınma planları ve/veya yıllık programlar çerçevesinde belirleyeceği Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Özel Önem Taşıyan Sektörlerde yapılacak yatırımlarda yatırım indirimi oranı mal oluş bedeli üzerinden %200'dür. Diğer sektörler ve yörelerde yapılacak yatırımlarda ise yatırım indirimi oranı mal oluş bedeli üzerinden %100'dür. Güzelyurt, Lefke, İskele ve Geçitkale Bakanlar Kurulu tarafından Kalkınmada Öncelikli Bölgeler olarak belirlenmiştir.

b) Gümrük Vergisi ve Fon Muafiyeti

Teşvik Belgesi kapsamında ithal edilecek yatırıma konu makine ve bunlara ait teçhizatlar her türlü gümrük vergisi ve fondan muaftır.

c) Makine ve Teçhizat Alımlarında Katma Değer Vergisi Uygulaması

Teşvik Belgesi kapsamında ithal ve yerli makine ve teçhizatlara %0 Katma Değer Vergisi uygulanır.

d) Arsa, Arazi ve Bina Temini

Teşvik belgeli yatırımlarda, yatırımcıların taşınmaz mal talep etmeleri halinde, bu talepler yürürlükteki mevzuata uygun olarak ve imkanlar ölçüsünde değerlendirilerek kiralama yöntemiyle bu kişilere öncelikle verilir.

e) İnşaat Ruhsatı İle İlgili Vergi, Resim, Harç ve Her Türlü Katkı Payı Muafiyeti

Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar, bina inşaat ruhsatı ile ilgili resim, harç ve her türlü katkı payından muaftır.

f) Sermaye Artırımları İle İlgili Pul Vergisi İndirimi

Teşvik Belgesi kapsamında yapılacak yatırımlar için sermaye artırımları esnasında alınacak pul vergisinde Tüzükle belirlenen bir indirim sağlanır.

g) İpotek İşlemleriyle İlgili Harç İndirimi

Teşvik Belgesi kapsamında yapılacak yatırımlara yönelik kullanılacak krediler için gerekli ipotek işlemlerinde pul ve kayıt harçlarında Tüzükle belirlenen bir indirim uygulanır.

5.5.2 Vergi Mevzuatı Altında Uygulanan Teşvikler

Ticari veya ticari araştırmalarda veya bilimsel araştırmalarda, bir kişi veya kurum tarafından sahip olunan ve kullanılan tesis ve makine, demirbaş ve teçhizatın satın alınmasından kaynaklanan sermaye harcaması için indirimler verilir. İndirimler ayrıca mevcut binalara veya bir kişi veya kurum tarafından sahip olunan ve kullanılan binaların inşaatı, genişletilmesi veya uyarlanması için de verilir. Toplamda, vergi indirimi bir varlığın maliyetine artı yatırım indirimi değerine eşit olarak verilir.

a) Yatırım İndirimi

Yatırım indiriminin oranı %50 (yüzde elli)'dir. Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulu bu oranı kalkınmada öncelikli yöreler ve Teşvik Yasası ile Turizm Endüstrisi Teşvik Yasası'nda belirtilen, özel önem taşıyan sektörlerde yapılan yatırımlar için yapılan yatırımın %100'üne kadar artırabilir veya yasal orandan az olmamak üzere yeni oran tespit edebilir. Yatırım indirimleri ile ilgili özel teşvik yasalarında kurallar bulunması halinde, Gelir Vergisi Yasası'nda belirtilen indirim oranları yerine ilgili teşvik yasalarında öngörülen oranlar ve esaslar uygulanır.

b) Amortisman İndirimi

- Makine ve Tesisat: %10
- Salon Tipi Motorlu Araçlar ve Motosikletler: %15
- "T" Lisanslı Motorlu Araçlar: %25
- Diğer Motorlu Araçlar (Kamyon, Otobüs, Van, Yük Arabaları vb.): %25
- Endüstriyel Bina ve Oteller: %4
- Dükkan ve İkametgah: %3
- Döşeme ve Demirbaş: %10

c) Diğer İndirimler

- Kurumların aktifleştirdikleri ilk tesis ve kuruluş giderleri ile hava paraları, muhasebe kayıtlarındaki değerleri üzerinden eşit miktarda beş yıl içinde amorti edilir.
- Patent ve patent hakları için yapılan giderler.
- Satın alınan ve değeri satın alındığı yılın başındaki yürürlükte bulunan bir aylık brüt asgari ücreti aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider kaydedilebilir.
 - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden dış ülkelere mal ve hizmet ihraç edenlerin bu ihracatlardan elde ettikleri hasılatlarının %20'si Kurumlar Vergisinden istisnadır. Ancak, hesaplanacak %20 istisna miktarı ihracatlardan sağlanan safi kazancın %80'ine eşit miktarını aşamaz.
 - Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler Katma Değer Vergisi'nden istisnadır. Katma Değer Vergisi Yasası kapsamında vergiden istisna edilmiş işlemlerle ilgili fatura ve benzeri belgelerde gösterilen KDV, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanacak KDV'nden indirilir. Vergiye bağlı işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması halinde indirilemeyen KDV, işlemleri yapanlara ilgili tüzükte belirlenen esaslar çerçevesinde iade olunur. Aşağıda belirtilen KKTC ile yabancı ülkeler arasında deniz, hava ve kara yolu ile yapılan taşıma işlemleri ile transit taşıma işleri KDV'den istisnadır.
 - Yabancı bir ülkede başlayıp KKTC'den geçerek yabancı bir ülkede sona eren taşımacılık işleri
 - Yabancı bir ülkede başlayıp KKTC'de sona eren taşımacılık işleri
 - KKTC'de başlayıp yabancı bir ülkede sona eren taşımacılık işleri

KKTC’de faaliyet gösteren ulaştırma kurumları tarafından verilen yolcu taşıma hizmetleri karşılığında nakden veya hesaba alınan yolcu taşıma ücretleri istisna kapsamı dışındadır. Mevzuata göre uluslararası taşımacılık işleri yapanlar, yukarıda ihracat işlemleri yapanlar için de belirtildiğı gibi alımlar üzerinden ödedikleri Katma Değer Vergisini indirim veya iade hakkına sahiptirler.

- Yüğümlülerin münhasıran gelir getirmek amacıyla işletmelerinde kullandıkları deniz ve hava taşıma araçlarına liman ve hava meydanlarından verilen hizmetler Katma Değer Vergisi’nden istisnadır.

KIBRIS TÜRK TİCARET ODASI'NIN TARİHÇESİ

1958 yılında Lefkoşa'da bir grup Türk iş adamı, adada bulunan diğer Türk iş adamlarına da çağrıda bulunarak toplanmalarını ister. İlk toplantı 15 Kasım 1958 tarihinde Evkaf Dairesi binasında yapılarak Kıbrıs Türk Ticaret Odası temelleri atılır.

Odanın ilk idare kurulunda başkanlığa Kemal Rüstem, yönetim kurulu üyeliklerine de Halid Dedezade, Ekrem Ferdi Sarper, Ahmet Raşit Mustafa Hüseyin İrfan, Şkr Veyisi ve Ahmet Esat getirilir.

14 Mayıs 1959 tarihinde, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Kemal Rüstem ve beraberindeki yönetim kurulu yeleri, dönemin Kıbrıs Hkmeti Başmşaviri Mr. John Reddaway ile etin bir müzakere ve tartışmalı geçen görüşmeler yaparlar. Sonunda da tam bir mutabakat sağlarlar. Böylece, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın resmi olarak kurulmasının n açılır.

1958 yılında temeli atılan, 14 Mayıs 1959 tarihinde Fası 113 şirketler Yasası altında kurulan Kıbrıs Türk Ticaret Odası, 10 Temmuz 1959 tarihinde resmen tescil olmuş ve faaliyete başlamıştır. Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın kuruluşu, 15 Mayıs 1959 tarihli Halkın Sesi gazetesi tarafından duyurulmuştur.

Lefkoşa’da Ankara Sokağı’nda iki odalı küçük bir binada faaliyetlerine başlayan Ticaret Odası, daha sonra Köşklüçiftlik’te Cengiz Han No. 1’deki binada faaliyetlerini sürdürmüştür. Bedrettin Demirel Caddesinde başlattığı binası ise 23 Ağustos 1985 yılında tamamlanmıştır. Oda, faaliyetlerini bu binada sürdürmeye devam etmektedir.

60 yıll aşkın geçmiş, Kıbrıs Türk Ticaret Odası’na sorumluluklar yüklemiş ve iş dünyasının öncü temsilcisi olma konumunu getirmiştir. Oda, uluslararası tanınmış statüsü ve yıllara dayanan birikimleriyle öncelikle Kıbrıs Türk iş yaşamı olmak üzere, tüm Kıbrıslı Türklerin çıkarlarına hizmet etmeyi kendine temel ilke olarak belirlemişti. Bu bağlamda, Kıbrıs Türk Toplumunun ekonomik ve toplumsal gelişimi ve aynı zamanda dünya ile bütünleşmesi, Kuzey Kıbrıs’ın rekabet edebilirliği ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, Kıbrıs Türk Ticaret Odası’nın yürütmüş olduğu çalışmaların odağı olmuştur.

Ülkemiz için “daha fazla istihdam, daha fazla gelir ve daha fazla refah” seviyesine ulaşmanın ancak özel sektör öncülüğünde ve rekabet edebilirlik ekseninde bir gelişme ile mümkün olacağını savunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası, bu yöndeki çalışma ve girişimlerini sürdürmektedir.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, iş insanlarının, Türkiye ve diğer ülkeler ile olan ticaret ve yatırım alanlarındaki iş birliklerinin artırılması, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla, başta Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlar ile faaliyetler yürütmekte, çalışma ve girişimler yapmaktadır.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası’nın Brüksel ve Ankara’da hizmet veren iki temsilciliği bulunmaktadır. Türkiye ve Kıbrıs Türk iş insanlarının karşılıklı iş birliğini geliştirmek, mal ve hizmet üretimde ve ticarette kasıklı olarak daha etkin iş birliği yapmalarına olanak tanıyacak ortak girişimlerin gerçekleştirilmesi ve ilişkilerin etkinleştirilmesi en öncelikli konular arasında yer almıştır. Bir diğer taraftan, AB kurumları nezdinde iş inşalarımızın ve Kıbrıs Türk toplumunun çıkarlarının en üst düzeyde korunmasına yönelik çalışmalar yürütölmektedir.

Ticaret Odası, Uluslararası Ticaret Odası (ICC) ve Avrupa Küçük İşletmeler İttifakı (ESBA) üyesidir. Aynı zamanda İslam, Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCI) gözlemci üyesidir. 2004 yılının Nisan ayında yürürlüğe giren ve adanın Kuzeyinden Güneyine mal ve hizmetlerin geçişini düzenleyen Avrupa Komisyonu Yeşil Hat Tüzüğü’nün uygulanmasında Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yetkilendirilmiştir.

Oda’nın görev ve yetkileri, üyelik nitelikleri ve yetkili kurulları 12 Mayıs 1981 tarihinde Kıbrıs Türk Federe Devleti Meclisi’nde kabul edilerek yürürlüğe giren 21/1981 Sayılı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yasası ile belirlenmiştir.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası’nın başta toptan ve perakende ticaret olmak üzere, sanayi, inşaat, turizm ve diğer hizmet alanlarında faaliyet gösteren 4,000 üzerinde aktif üyesi bulunmaktadır.

ODA'NIN GÖREV VE YETKİLERİ

21/1981 Sayılı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yasası'nda Oda'nın görev ve yetkileri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Meslek ahlakını ve birliğin korumak, ticaretin genel menfaatlere uygun şekilde gelişmesine çalışmak,
- Kıbrıs Türk Toplumunun ticari, sınai, turizm ve zirai faaliyetlerinin geliştirilmesine çalışmak, korumak ve bu konularda iş adamlarına cesaret, destek ve fikir vermek,
- İktisadi faaliyetlerle ilgili bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, resmi makamlarca istenilen bilgileri vermek ve üyelerin mesleklerinin icrasında ihtiyaçları olabilecek her çeşit bilgiyi, müracaatları halinde kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak,
- İktisadi faaliyetlerle ilgili her türlü incelemeyi yapmak, bu faaliyetlere ilişkin endeks ve istatistikler düzenlemek,
- Kıbrıs Türk ihraç ürünlerine menşe şahadetnamesi vermek,
- Barkot numarası almak isteyen üyelerimize yardımcı olmak,
- Mesleki faaliyetlere ait konularda bakanlıklara ve diğer resmi makamlara teklif ve dileklerde bulunmak,
- Ticari örf, adet ve teamülleri tespit etmek,
- Ticaret erbabınca riayet edilmesi mecburi mesleki karar almak,
- Uluslararası ekonomik kuruluşlar, Ticaret Odaları ve benzeri kuruluşlar, enstitüler veya özel şahıs ve firmalarla ilişki kurmak, bilgi alışverişinde bulunmak, tacir, üretici, imalatçı ve sair iş adamları ve/veya müesseseler hakkında tavsiye veya referanslar vermek,
- Üyelerinin dış ülkelerdeki iş çevreleriyle temaslar kurup, bunun geliştirilmesini sağlamak ve bu yasada öngörülen amaçlar için dış ülkelerde temsilci bulundurmak ve şube açmak,
- Ticari, sınai, turizm ve zirai konuları etkileyen yasal ve diğer tedbirlerin saptanmasına yardımcı olmak ve geliştirmek,
- Ticari, sınai, turizm ve zirai ilişkilerde doğacak anlaşmazlıklarda tahkim kuruluşu görevini yapmak,
- Ticari, sanayi, turizm ve zirai alanlarda sergi ve fuarlar düzenlemek ve desteklemek,

- Ticaret, sanayi ve ziraat ile ilgili bilgileri hazırlamak,
- Amaçlarının geliştirilmesini sağlamak gayesiyle uygun göreceği gazete, mecmua, kitap ve broşür basıp yayınlamak,
- Resmi komite ve benzeri kuruluşlar nezdinde üyelerinin haklarını korumak,
- Amaçlarını geliştirmek ve üyeleri ile toplum ekonomisine daha iyi hizmet verebilmek gayesi ile yasalara uygun olarak taşınır ve taşınmaz mal alıp satmak, değerlendirmek, kiralamak ve elden çıkarmak,
- Oda amaçlarına hizmet için, bağış veya hediye kabul etmek,
- Uygun görülecek şartlarda, Oda maksatları için para borçlanmak ve kaynak yaratmak,
- Odanın mevcut kaynaklarını Oda menfaatlerine uygun olarak yatırımlarda kullanmak,
- İktisadi ve ticari konularda yukarıdaki amaçlara ters düşmeyecek şekilde faaliyette bulunmak,
- Gelir temin etmek maksadıyla, piyangolar, eğlenceler, sergiler ve benzeri faaliyetler yapmak,
- Yukarıdaki hususlarda ve genellikle ticari ve ekonomik konularda gerektiğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Hükümetlerine önerilerde ve tavsiyelerde bulunmak.

866/204 Numaralı Avrupa Birliği Konsey'i Yeşil Hat Tüzüğü

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Avrupa Konseyi Yeşil Hat Tüzüğü kapsamında Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yetkilendirilmiştir. Bu kapsamdaki görev ve yetkileri şunlardır:

- Yeşil Hat Tüzüğü kapsamındaki geçişler için; başvuru almak, denetim yapmak ve ticaretin gerçekleşmesini sağlamak için Refakat Belgesi düzenlemek,
- Tüzük kapsamında yapılan ticaret ile ilgili Aylık ve Yıllık Raporlar düzenleyip, Avrupa Birliği Komisyonu ile paylaşmak,
- Tüzük kapsamındaki ticarete ilişkin Avrupa Birliği Komisyonu'nun sorularına ve bilgi taleplerine yanıt vermek ve araştırma yapmak,

- Patates, taze balık, narenciye ve bal ticareti için Avrupa Birliği bağımsız uzmanlarının misyonlarını ilgili paydaşlarla koordine etmek, gerekmesi durumunda eşlik etmek.

AMAÇ

Kurumsal Stratejik Planında belirlenen iletişim hedeflerine uygun olarak ve o hedeflere ulaşılmasında görünürlük ve bilinirlik faaliyetleri ile katkı sağlayacak bir Stratejik İletişim Planı'nın hazırlanması ve uygulanmasıdır.

Uluslararası standartlarda hizmetlerin üretilmesi

1. Odamız tarafından verilen belgelerin hazırlama süresi ile üyelere sunulan hizmet kalitesinin geliştirilmesi
 2. Odamız bünyesinde faaliyet gösteren meslek komite ve diğer kurulların daha etkin çalışmasının sağlanması
 3. Ulusal ve uluslararası kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek çeşitlilikte yapılanmanın gerçekleştirilmesi
 4. Üye kayıt sistemlerinin geliştirilmesi,
 6. Üyelere yönelik farklı alanlarda hizmetler geliştirilmesi,
 7. Üyelerimizin Kurumsal yapılarının tamamlanmasına destek sağlamak,
 8. Üyelerimizin Ulusal ve Uluslararası piyasada Rekabet gücünü arttırmak,
 10. Odamız üyelerinin sosyo-kültürel gelişimlerinin sağlanması
 11. Oda personeline yönelik kurumsal ve kişisel gelişimine yönelik eğitim verilmesi
 12. Odanın sağladığı hizmetlerin erişilebilirliği ve kullanılabilirliğinin artırılması
- Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması
1. Stratejik yönetim yaklaşımının geliştirilmesi
 2. İnsan kaynakları yönetiminin geliştirilmesi
 3. Bilişim altyapısının güçlendirilmesi
- Üye kayıt sistemlerinin geliştirilmesi
- Odaya kayıtlı üyelerin bilgilerinin güncelliğini sağlamak, mevcut üye kayıt siteminin güncelliği

sağlanarak üyeler hakkında geniş bilgiye sahip olmak hedeflenmiştir.

Komite toplantılarında alınan kararların sonuçlarının ilgili konularda faaliyet gösteren üyelere iletilerek etkinliğin Sağlanması

MİSYON

Kıbrıs Türk Toplumunu ve tüm iş dünyasının en güçlü sesi olmak, paydaşlarımızla birlikte ülkemizin gelişimi ve sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak.

VİZYON

Ülkemizin ticaretle, rekabet gücüne sahip; yaşam kalitesi yüksek bir dünya ülkesi ve markası olmasını sağlamak üyelerimize ve iş insanlarına, proaktif ve iş yaşamını kolaylaştırıcı hizmetler sunarak onların ticari hayatlarını sürekli geliştirmeleri için öncü olmak.

DEĞERLERİMİZ

- Hesap verilebilirlik
- Güvenirlilik
- Hizmette kalite
- Yenilikçilik
- Ekip çalışması

YÖNETİM YAPISI

Genel Kurul

Genel Kurul, Odaya kayıtlı üyelerin toplanması ile oluşur. Oda her takvim yılında bir Genel Kurul yapar ve Genel Kurulun zamanı ile yerini Yönetim Kurulu tespit eder. Ancak her Genel Kurulun tarihi, bir önceki Genel Kurul tarihinden 15 ay sonraya bırakılamaz. Genel Kurul toplantılarında faaliyet raporu, mali rapor ve diğer gündem maddeleri görüşülerek karara bağlanır. İki yılda bir ise Oda yetkili kurulları seçimleri yapılır.

Oda Meclisi

Oda Meclisi, Lefkoşa, Gazi Mağusa ve Girne ilçelerinden kayıtlı her elli üyeye bir temsilci esası üzerinden Genel Kurulda seçilecek üyelerden oluşur. Ancak her halükârda Meclis üye sayısı 50'yi geçmez.

Meclisin Görev ve Yetkileri:

- Oda Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerini seçmek;
- Yönetim Kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak;
- Uygulaması zorunlu mesleki kararları almak;
- Yönetim Kurulu tarafından verilecek raporları inceleyip karara bağlamak;
- Yıllık bütçe ve kesin hesapları onaylamak;
- Yönetmelikleri incelemek ve onaylamak;
- Mesleklere ve meselelere göre ihtisas komisyonları kurmak;
- Tahakkukundan itibaren 5 yıl süre ile çeşitli takiplere rağmen, tahsiline imkân görülmediği anlaşılan üye borçlarının bağışlanmasına karar vermek;
- Yönetim Kurulu tarafından hazırlanacak kayıt ücretleri, yıllık aidatları onaylamak;
- Genellikle Odanın tüm amaç ve faaliyetlerinin gerçekleşmesinde Yönetim Kuruluna yardımcı olmak;
- Yönetim Kurulu'nun almış olduğu çeşitli kararları onaylamak

Meclis Toplantıları:

Meclisin olağan toplantıları en az ayda bir defa, Başkanın çağrısı üzerine yapılır. Meclis, üye tamsayısının çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkasının bulunduğu taraf çoğunluk sağlamış addolunur. Nisap sağlandığı halde Başkan bulunmazsa Oda Meclisinde en

uzun süre görev yapmış olanın önceliği koşuluyla Başkan Vekillerinden biri, Başkan Vekilleri de bulunmazsa üyeler bu toplantı için aralarında bir Başkan seçerek çalışmalarını sürdürürler.

Meclis Toplantı Katılımı:

Önceden yazılı ve kabul edilen bir mazerete dayanmaksızın arka arkaya dört toplantıya gelmeyen veya altı ay içinde yapılan toplantılardan yarısından bir fazlasına mazeretli veya mazeretsiz olarak katılmayanlar Meclisten çekilmiş sayılırlar. Meclis üyelerinin yarısından bir fazlasının istifaları halinde olağan Genel Kurul toplantısı çağrılır.

Yönetim Kurulu

Meclis ilk toplantısında kendi üyeleri arasında iki yıl süre ile bir Başkan ve iki Başkan Vekili seçer. Başkan ve Başkan Vekillerinin her biri ayrı ayrı ilçelerden seçilir. Meclis Başkanı ve iki Başkan Vekili aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı ve Başkan Vekilleridir.

Yönetim Kurulu, Meclis üyelerinin kendi aralarından ve ilçelerinin Meclisteki temsiliyeti oranına göre seçmiş bulunacakları Başkan ile iki Başkan Vekilinin dâhil olduğu dokuz kişiden oluşur. Yönetim Kurulu ilk toplantılarında kendi aralarından bir sayman üye seçerler. Başkanın bulunmadığı hallerde Yönetim Kurulu toplantılarına, öncelik Mecliste en uzun süre görev yapanda olmak üzere, başkan vekillerinden biri başkanlık eder. Yönetim Kurulu üyeleri iki yıl süre ile görevde kalırlar.

Yönetim Kurulu Görev ve Yetkileri:

- Resmi makamlarca talep edilen konularda mütalaalar vermek;
- Oda Genel Sekreteri ve personelinin tayin etmek;
- Memleket içi ve dışı ekonomik teşekküllere üye olmak;
- Bütçeyi, kesin hesabı ve fasıllar arası aktarma tekliflerini ve bunlara ilişkin raporları hazırlamak;
- Odanın bir yıllık çalışmaları ve ekonomik durumu hakkında yıllık raporlar hazırlamak;
- Yurt içi ve yurt dışı sergi ve fuarlara katılmak ekonomik kuruluşlara üye olmak ve kongrelere delege göndermek üzere Meclise teklifte bulunmak;
- Odanın alacaklarının tahsiline karar vermek;
- Mesleklere ve konulara göre komisyonlar kurmak;
- Kayıt ücreti aidat vesair ücret tarifeleri hazırlamak ve Oda Meclisinin onayına sunmak;

- Bütçede fasıllar arasında aktarma yapmak;
- Önemi addolunacak veya uygun görülecek konuda Meclisin onayına başvurmak.

Yönetim Kurulu Toplantıları:

Yönetim Kurulu en az haftada bir ve gerektiğinde Başkanın çağrısı üzerine toplanır. Toplantılara çağrı yazılı olarak yapılır. Çağrıda toplantı yeri ve gündemi belirtilir. Olağanüstü durumda Başkan sözlü toplantı çağrısı yapabilir.

Yönetim Kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sağlamış olur. Toplantı nisabı sağlandığı halde Başkan ve Başkan Yardımcıları bulunmazsa üyeler bu toplantı için aralarından bir Başkan seçerek görüşmelerini sürdürürler.

Yönetim Kurulu Toplantı Katılımı:

Önceden yazılı beyan veya yazılı veya sözlü olarak kabul edilen bir mazereti olmaksızın arka arkaya dört toplantıya gelmeyen veya altı ay içinde yapılan toplantılardan yarısından bir fazlasına mazeretli veya mazeretsiz olarak katılmayanlar Yönetim Kurulundan çekilmiş sayılırlar. Çekilmiş sayılan Yönetim Kurulu üyesine Başkan, durumu yazılı olarak bildirir ve yerine Meclisin kendi arasından seçeceği üye getirilir. Meclis üyelerinin topluca istifaları halinde olağanüstü Genel Kurul yapılarak yeniden seçim yapılır.

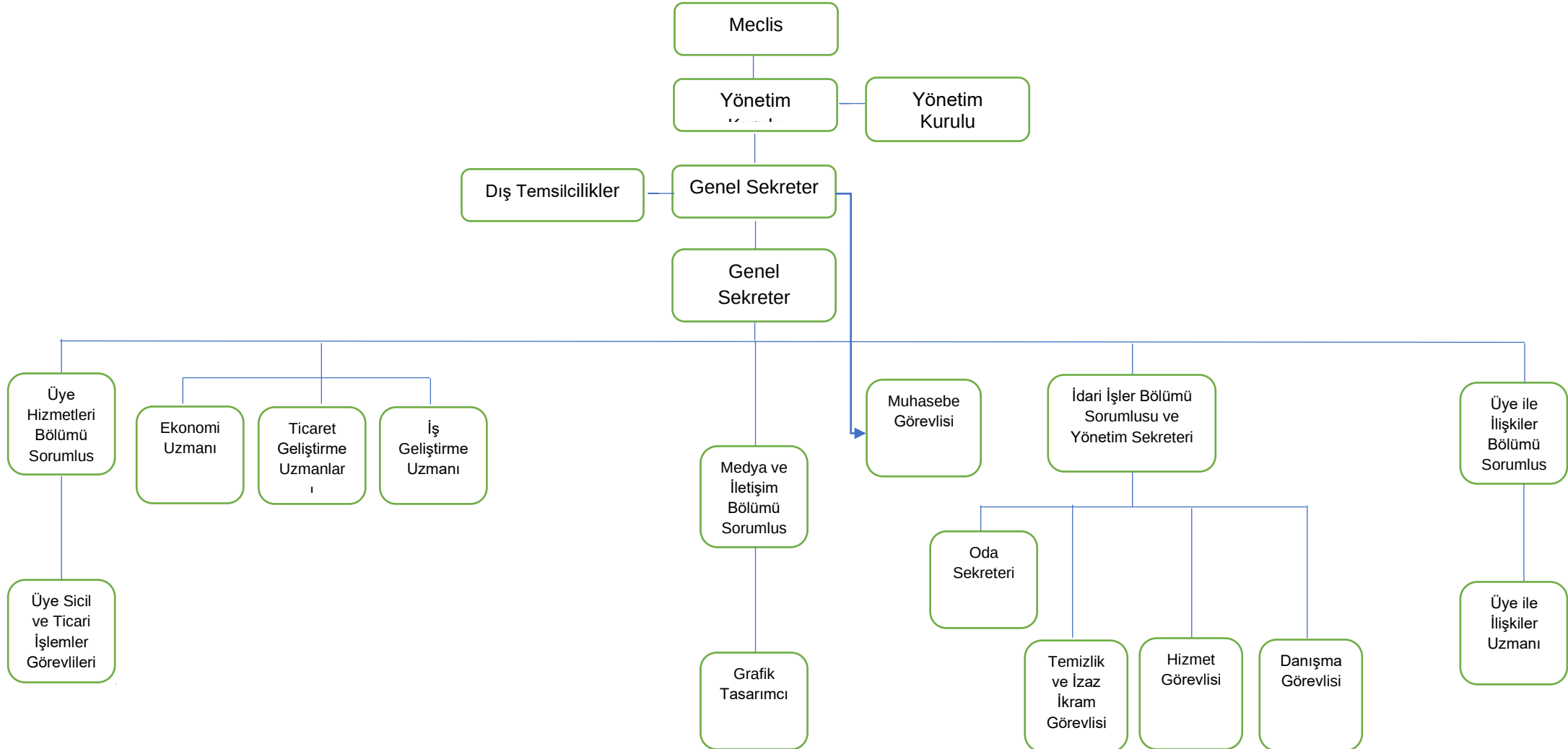
Genel Sekreter

Genel Sekreter, Yönetimin temsilcisi olarak Yönetim Kurulu'nca devredilen yetkileri kullanmak, Odanın idari işlerini, iç çalışmalarını düzenlemek ve yönetmek" gibi görevleri sürdürmektedir.

ORGANİZASYON ŞEMASI

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Organizasyon Şeması

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Organizasyon Şeması

HİZMET BİRİMLERİ VE GÖREV TANIMLARI

Genel Sekreterlik

Odamız, Genel Sekreterliğe bağlı Temsilcilikler ve Birimler vasıtasıyla üyelerine hizmet vermektedir.

Genel Sekreterliğin görevleri;

- Yönetim Kurulu kararlarının zamanında ve istenilen biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Oda faaliyetlerinin, çalışmalarının ve işleyişinin etkin bir şekilde yürütülmesi ve geliştirilmesini sağlamak,
- Oda'yı temsilen kurumsal görüşlerin ve politikaların savunuculuğu yapmak,
- Oda personelinin iş ve işleyişini izlemek ve koordinasyonunu sağlamak,
- KKTC iş yaşamı ve ekonomisini ilgilendiren konularda gündemi takip etmek, Yönetim Kurulu'nun bilgisine getirmek ve Oda görüşleri oluşturulmasına katkıda bulunmak,
- İlgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla Oda arasında ilişkiler tesis etmek, var olanı geliştirmek ve Oda'nın dış ilişkilerini yürütmek.

Aysun Önet İleri
Genel Sekreter

Telefon: + 392 228 3760 (106)

E-posta: aysunonet@ktto.net
iadiloglu@ktto.net

Mustafa Ergüven
Genel Sekreter Yardımcısı
(Dış İlişkiler Sorumlusu)

Telefon: + 392 228 3760 (105)

E- posta: mustafaerguven@ktto.net

İzzet Adiloğlu
Genel Sekreter Yardımcısı
(YHT Sorumlusu)

Telefon : + 392 228 3760 (103)

E posta :

İş Geliştirme Birimi

İş Geliştirme Birimi'nin görevleri;

- Oda ve üyeleri için projeler geliştirmek,
- Oda'nın yürüttüğü projeleri koordine etmek,
- Ticaretin ve iş yapabilirliğin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapmak, uygulamaları takip etmek,
- Oda üyelerinin yurtdışı ve yurt içinde ticaret ve işbirlikleri oluşturmaları / güçlendirmeleri için ilgili araştırmaları yaparak gerekli bilgi ve verileri sağlamak,
- KKTC'de iş yapmayı veya ticari fırsatları değerlendirmeyi düşünen uluslararası yatırımcıların taleplerine bağlı olarak destek vermek, yönlendirmek.

Fikriye Tursun

İş Geliştirme Uzman Yardımcısı

Telefon: + 392 228 3760 (104)

E posta: fikriyetursun@ktto.ne

Çalışma Alanları:

- Cumhuriyet Meclisi gündemindeki yasa tasarılarının takibi, araştırmaların yapılması, görüşlerin hazırlanması ve komite toplantılarına iştirak edilmesi;
- İş tekliflerinin hazırlanması ve paylaşılması;
- Fuar ve dış ticaret misyonlarının takip edilmesi ve paylaşılması;
- Komite/Çalışma Grubu:
 - İmar Planları
 - Beyaz Eşya ve Küçük Ev Aletleri Komitesi
 - Çevre Komitesi
 - Kadın Girişimciler Komitesi
 - Genç Girişimciler Komitesi
 - Dijitalleşme Komitesi

Ekonomi Birimi

Nilay Onbaşı

Ekonomi Bölüm Sorumlusu

Telefon: + 392 228 3760 (109)

Eposta: nilayonbasi@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Ekonomik Göstergelerin takip edilmesi, derlenmesi ve paylaşılması;
- Ekonomik konularda araştırma yapmak ve raporlar hazırlamak;
- Komite/Çalışma Grubu:
 - Ekonomik Örgütler Platformu
 - Standartlaşma ve Kuzey Kıbrıs Standartlar Enstitüsü Kurulması
 - Enerji Komitesi

Üye Hizmetleri Birimi

Üye Sicil Belgesi ve Dış Ticaret Belgelerini düzenlemek, Üye sorun ve ihtiyaçlarını tespit ederek ilgili birimler ile paylaşmak ve Oda Üyeleri için yeni program ve hizmetler geliştirilmesini katkı sağlayacak çalışmalar yürütmek.

Müge Çınar
Üye Hizmetleri Bölüm Sorumlusu

Telefon: + 392 228 3760 (112)

E posta: mugecinar@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Odaya yeni üyelerin kayıt edilmesi veya üyeliklerin yenilenmesi işlemlerini yapmak;
- Menşe belgelerini, Yeşil Hat Ticareti için refekat belgelerini ve ihracat için gerekli olan diğer belgeleri hazırlamak; Üyelik veritabanını en yeni bilgilerle sürekli olarak güncel tutmak
- Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Alınan Tedbirler kapsamında üyeye bilgi vermek ve metni imzalatmak
- E-Oda'nın yürütülmesinden sorumlu olmak;
- İlgili birimlerin hazırlamış olduğu duyuruları üyeler ile paylaşmak; GS1 Sistemi (Barkod) için müracaatlardan sorumlu olmak

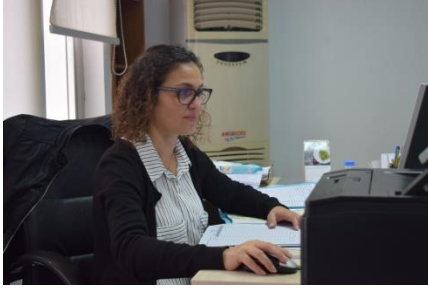
Şeniz Avcioğlu
Üye Sicil ve Ticari İşlemler Görevlisi

Telefon: + 392 228 3760 (114)

E posta: senizavcioglu@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Odaya yeni üyelerin kayıt edilmesi veya üyeliklerin yenilenmesi işlemlerini yapmak;
- Menşe belgelerini, Yeşil Hat Ticareti için refekat belgelerini ve ihracat için gerekli olan diğer belgeleri hazırlamak; Üyelik veritabanını en yeni bilgilerle sürekli olarak güncel tutmak;
- Uluslararası Nace kodları güncel tutmak adına statistik kurumu ile çalışma sürdürmek;
- ISO_9001:2015 Kalite Kontrolü için belgelerini hazırlamak;
- İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışan Temsilcisi / İSG Yetkilisi olarak gerekli çalışmaları yapmak.
- Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Alınan Tedbirler kapsamında üyeye bilgi vermek ve metni imzalatmak
- Yeşil Hat Tüzüğü düzenlemeleri ve uygulamaları hakkında bilgi sahibi olmak, ticaret yapan ve yapmayı düşünen firmalara bilgi ve bilgilendirici dokümanlar sağlamak.
- Yeşil Hat Tüzüğüne uygun olduklarından emin olmak için ticaret yapan KKTC firmalarının tesislerini denetlemek.

Emine Boğaç
Üye Sicil ve Ticari İşlemler Görevlisi
Telefon: + 392 228 3760 (113)
E posta: **ebogac@ktto.net**

Çalışma Alanları:

- Odaya yeni üyelerin kayıt edilmesi veya üyeliklerin yenilenmesi işlemlerini yapmak;
- Menşe belgelerini, Yeşil Hat Ticareti için refekat belgelerini ve ihracat için gerekli olan diğer belgeleri hazırlamak;
- Üyelik veritabanını en yeni bilgilerle sürekli olarak güncel tutmak.
- Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Alınan Tedbirler kapsamında üyeye bilgi vermek ve metni imzalatmak

Gülcan Kavaz
Üye Sicil ve Ticari İşlemler Görevlisi
Telefon: + 392 228 3760 (111)
E posta: **gulcankavaz@ktto.net**

Çalışma Alanları:

- Muhasebe işlerini yürütmek ve takibini sağlamak;
- Odaya yeni üyelerin kayıt edilmesi veya üyeliklerin yenilenmesi işlemlerini yapmak;
- Menşe belgelerini, Yeşil Hat Ticareti için refekat belgelerini ve ihracat için gerekli olan diğer belgeleri hazırlamak.
- Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Alınan Tedbirler kapsamında üyeye bilgi vermek ve metni imzalatmak

Üyeyle İlişkiler Birimi

Üye İle İlişkiler Bölüm Sorumlusu

Telefon: + 392 228 3760 (120)

E posta: nazliincay@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Oda üyelerine telefonla bilgilendirmeler ve anketler yapmak;
- Üyelerin talep ve şikayetlerini almak ve ilgili birimlere iletmek;
- Oda'nın Çalışma ve Sektör Komite toplantıları başta olmak üzere toplantı raportörlüğü yapmak.

Medya ve İletişim Birimi

Oda'nın basın yayın ve halkla ilişkiler faaliyetlerini yürütmek, dış paydaşlar nezdinde olumlu bir kurum imajı yaratılmasına katkı koymak ve medya kuruluşları ile iletişim ve koordinasyonunu sağlamak.

Gizem Y. Davulcu
Medya İletişim Sorumlusu

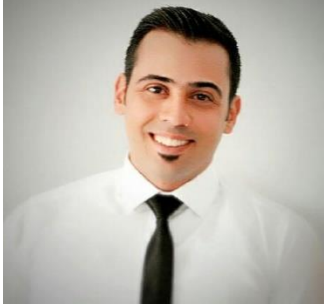
Telefon: + 392 228 3760 (150)

Faks : + 392 227 0782

E posta: gizemdavulcu@ktto.net.tr

Çalışma Alanları:

- KTTO amaçları, prensip ve politikaları çerçevesinde medya ve iletişim faaliyetlerini yürütmek;
- Üyelerin iş geliştirme faaliyetlerine destek olmak amacıyla çalışmalar yapmak;
- Kamuoyu ve tüm dış paydaşlar nezdinde olumlu bir kurum imajı yaratılmasına katkı koymak için faaliyetler geliştirmek;
- KTTO çalışmalarının yazılı ve görsel olarak kamuoyuna ulaştırılmasını sağlamak ve Oda çalışmalarını raporlamak;
- Medya kuruluşları ile iletişim ve koordinasyonunu sağlamak;
- Odanın aylık yayını olan Ekonomi Gazetesi'nin yayına hazırlanmasını sağlamak;
- Odanın web sayfasını ve sosyal medya hesaplarını yönetmek.

İzde Bulunç
Grafik Tasarım

Telefon: + 392 228 3760 (115)

Faks : + 392 227 0782

E posta: izdebulunc@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Her sabah üyelere atılmak üzere AjansPress'den basın raporunu hazırlamak;
- KTTO Ekonomi Gazetesi WEB Sitesine Haber Girişi;
- KTTO Web Sitesine duyuru Girişleri;
- Kıbrıs Mağaza (Online Satış Platformu) ile ilgili Üye ve Fotoğraf girişlerini kontrol etmek, üyelerin sorularını yanıtlamak ve problemlerini çözmek;
- Oda'ya ziyaretlerde veya odanın toplantılarında fotoğraf ve/veya video çekimi gerçekleştirmek;
- Logo Tasarımları;
- Broşür ve Afiş Tasarımları;
- Duyuru ve Eğitim Görselleri Tasarımları;
- Sosyal Medya Görselleri hazırlamak ve çekilen fotoğrafları yayınlamak.

İdari İşler ve Yönetim Sekreterliği

Oda'nın idari ve fiziki idamesi ile ilgili hizmetlerinin sağlanmasına yönelik faaliyetleri planlamak, koordine etmek ve denetlemek; Yönetimin sekretarya işlerini yürüterek Oda işleyişine katkı sağlamak.

Sümeyye Şahin

İdari İşler Sorumlusu ve Yönetim Sekreteri

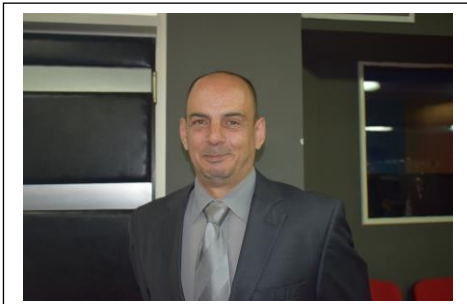
Telefon: + 392 228 3760 (116)

Faks : + 392 227 0782

E posta: sumeyyesahin@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Yönetim Kurulu ve Meclis Tutanaklarını, katılım çizelgelerini ve kararlarını hazırlanmak ve arşivlenmek;
- Oda programını hazırlamak ve ilgili yetkili kurul ve Oda personeli ile paylaşmak;
- Oda'nın taraf olduğu sözleşmelerde yükümlülüklerin yerine getirilmesini takip etmek;
- Oda'nın idari ve fiziki idamesi ile ilgili hizmetlerinin sağlanmasına yönelik faaliyetleri planlamak ve denetlemek;
- Mal ve Hizmet alımları için teklifleri almak ve ilgili yöneticilerle paylaşmak.

Aytaç Özerin
Hizmet Görevlisi

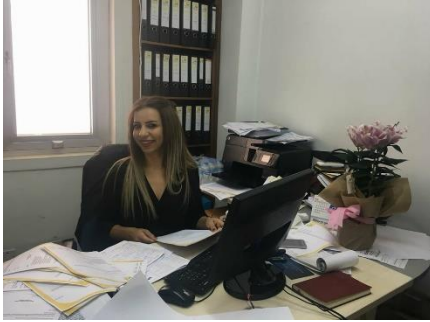

Selma Tekeli
Temizlik ve İzaz İkrâm Görevlisi

Ramazan Sungur
Danışma Görevlisi

Bilgi İşlem ve Satın Alma Birimi

Zeliş Kaya

Satın Alma-Bilgi İşlem Bölüm Sorumlusu

Telefon: + 392 228 3760 (117)

E posta: zeliskaya@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Odaya gelen giden yazıların hardcopy ve elektronik olarak arşivlenmesi
- Oda'nın resmi internet sitesine gerekli duyuruları girmek ve siteyi güncellemek;
- Etkinlik, Toplantı, Rekabet Edebilirlik, genel kurul vs. hazırlıkları
- Mal ve Hizmet alımı ile ilgili teklif alınması
- Odadaki teknik donanımın bakım,onarım ve servisinin sağlanması ve takibi ;Oda web sitesinin güncellenmesi, Yazılım Günlük Back up
- KTTO Münhal İlanlarının Oda Web Sitesinden, İŞBUL üzerinden duyurulması. Başvuruların CV'ler ile birlikte dosyalanması, CV'lerdeki eksik bilgilerin (KKTC Vatandaşı, iletişim bilgileri vs.) tamamlanması için kişilerin aranması, Başvuruların liste yapıp YK'ya kısa liste için sunulması. Mülakata katılacakların telefoniye aranıp saat belirlenip, Kısa listelerin CV'lerinin ve planlama kağıtlarının çoğaltılıp YK ile paylaşılması. Mülakat günü mülakata katılanların takibinin yapılması
- SMS listelerinin oluşturulması ve SMS gönderilmesi
- Oda personeli için email adreslerinin açılması, YK, Meclis, Personel ve sektör komitesi olmak üzere toplam 35 email gurubu için email guruplarının oluşturulması ve maillerde yada guruplarda sorun yaşanması durumunda sorunların giderilmesi

Temsilcilikler

Brüksel Temsilciliği

Kıbrıs Türk Ticaret Odası hedefleri kapsamında Brüksel’de, Avrupa Birliği ve diğer Avrupa kurumları nezdinde Oda’yı temsil etmek, Oda politikalarının savunuculuğunu yapmak, Kıbrıs Türk iş yaşamının geliştirilmesi yönünde faydalı olabilecek çalışmaları yürütmek.

Lale Şener
Brüksel Temsilcisi

Telefon: +32 2 280 2280
Faks: +32 2 280 1180
E posta: lshener@ktto.net

Çalışma Alanları:

- Avrupa Birliği Yeşil Hat Tüzüğu, Doğrudan Ticaret Tüzüğu, Mali Yardım Tüzüğu, Kıbrıslı Türklerin Üzerindeki ekonomik ve siyasi kısıtlamaların kalkması ve iş çevrelerini ve işletmeleri ilgilendirilen ve etkileyen en iyi uygulamalar, yasal/kurumsal düzenleme, program, proje ve ilgili diğer gelişmeler hakkında başta Avrupa Birliği ve diğer Avrupa kurumları olmak üzere, ilgili diğer kurum, kuruluş, temsilcilik ve birliklerle temaslar yaparak, bilgi almak, gelişmeleri takip ederek Oda'ya rapor olarak iletmek, yazılı materyaller hazırlamak, araştırmalar yapmak, Oda'ya görüş ve öneriler sunmak ve Oda'yı temsil etmek;
- Avrupa Birliği'ndeki ekonomik ve politik gelişmeleri, eğilimleri, beklentileri takip etmek, Oda ve üyeleri üzerinde etki oluşturabilecek konuların Oda Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunmak; öneriler geliştirmek
- Brüksel'de düzenlenecek ilgili konferans, seminer, eğitim kursları ve fuarlar hakkında Oda'ya bilgi vermek;
- Oda'nın Brüksel veya ilgili diğer Avrupa ülkelerinde yapacağı iş gezileriyle ilgili programları hazırlamak, ilgili şirket, kurum ve kişileri tespit etmek ve toplantılar ayarlamak, rehberlik ve tercüme desteği sağlamak;
- Üyelerin iş birliğinde bulunduğu Avrupa Birliği şirketleri ile ticari anlaşmazlıklar halinde uzlaşım yollarının bulunmasında destek vermek;

Ankara Temsilciliği

Kıbrıs Türk Ticaret Odası hedefleri kapsamında T.C. kurumları nezdinde Oda'yı temsil etmek, politikaların savunuculuğunu yapmak, genelde iş yaşamı özelde Oda üyeleri için önemli olan konuları takip etmek ve KKTC iş yaşamının geliştirilmesi yönünde faydalı olabilecek çalışmalar yürütmek.

Burcu Kayan
Ankara Temsilcisi
Telefon: +90 312 436 36 92
Faks: +90 312 436 36 92
E posta: bkayan@ktto.net

Çalışma Alanları:

- KKTC ile T.C. arasında uygulanan ikili anlaşmalar, ekonomik programlar ve mali işbirliği protokolleri, T.C. yardımlarıyla sürdürülen projeler ve KKTC – T.C. ticaretinde yaşanan sorunlar ile ilgili düzenlemeler konusunda gelişmeleri takip etmek, teknik seviyede bilgi almak ve Yönetim Kurulu’nun belirleyeceği doğrultuda lobi faaliyetleri yürütmek;
- T.C.’deki ekonomik ve siyasi gelişmeleri takip etmek ve bunları Oda’ya rapor etmek;
- T.C. nezdinde faaliyet gösteren şemsiye kuruluş ve ağlarla ilişkiler kurmak, geliştirmek ve üyelik imkanlarını araştırmak;
- Odanın görüş ve politikaları çerçevesinde Türkiye’de ilgili kamu kurumları ve sivil toplum örgütleri nezdinde Oda’yı temsil etmek ve Oda politikalarının savunuculuğunu yapmak;
- T.C.’deki kurumlar ve örgütler ile işbirliği ve birlikte çalışılacak alanları ve konuları tespit etmek, karşılıklı ticaret konularının geliştirilmesine yönelik etkinlikler ve iş gezileri düzenlenerek organize edilmesine ve programın geliştirilmesine katkı sağlamak;
- T.C.’ye yapılacak iş gezileri için öneri geliştirmek, programlar hazırlamak ve gerekli organizasyonları yapmak;
- KKTC ve T.C. arasındaki iş, ticaret ve yatırım ilişkilerinin karşılıklı olarak geliştirilmesine katkı sağlamak için çalışmalar yürütmek.

Danışmanlık
DANIŞMAN

Oda Danışmanı

Hasan Erçakıca
Oda Danışmanı

•

•

KOMİTELER

1. Sektör Komiteleri

Sektör Komiteleri toplam 17 grubdan oluşmaktadır:

- Süpermarket
- Beyaz Eşya ve Küçük Ev Aletleri
- Kişisel Bakım ve Kozmetik
- Konaklama, Yolcu Taşımacılığı – Seyahat Acenteleri
- Bankacılık, Finans ve Sigortacılık
- Çevre, Hurdacılık ve Geri Dönüşüm
- İnşaat ve Gayrimenkul
- Tarım
- Motorlu Araçlar ve Otomotiv
- Elektrik ve İnşaat Malzemeleri

- Gıda, Alkollü-Alkolsüz İçecekler, Tütün Mamülleri ve Temizlik Malzemeleri
- İmalat Sanayi
- Tekstil, Konfeksiyon ve Ayakkabı
- Eğitim
- Denizcilik ve Taşımacılık
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- Mobilya, Ev Tekstili, Dekorasyon, Kırtasiye, Oyuncak ve Hediyelik

2. Çalışma Komiteleri

Çalışma Komitesi	Komite Başkanı	İlgili Personel
Mali Komitesi	Orhan Şevket	Dr. Nilay Onbaşı Üresin
Kamu Özel Ortaklıkları ve Özelleştirme Komitesi	Alp Cengiz Alp	Dr. Nilay Onbaşı Üresin
Çalışma Hayatı ve Standartlaşma Komitesi	Emre Olgun	Fikriye Tursun
		Fikriye Tursun
Mobil İletişim Teknolojileri ve Fiber Altyapısı Komitesi	Dağhan Fellahoğlu	Fikriye Tursun
İmar ve Emirnameler Komitesi	Cemal İnce	Fikriye Tursun

Enerji Komitesi	Aziz Limasollu	Dr. Nilay Onbaşı Üresin
Limanlar Yasal Statüsü Komitesi	Ramazan Gündoğdu	Mustafa Ergüven
Çevre Komitesi	Ali Şah	İzzet Adiloğlu
Reform Komitesi	Ahmet M.Karavelioğlu	Dr. Nilay Onbaşı Üresin

Mevcut Durum Özeti **(SWOT)**

Güçlü Yönler:

1. Ekonominin %50 artı sahip temsiliyeti vardır.
2. Uluslararası tanınırlık, temsiliyet, üyelik ve AB ve Türkiye çözüm ortaklığı
3. Profesyonel kadroya sahip olmak + Kurumsal hafızanın olması
4. Siyasal, ekonomik ve sosyal gelişmelere anında görüş ve katkı koyma yetkinliği
5. Temsil ettiği üye sayısı ve üyelerinin ülke ekonomisine katkıları
6. Paydaşlarla diyalog ve işbirliğine önem veriyor olması
7. Toplumsal algılanması güçlüdür
8. Konulara ülke menfaatleri ve toplumsal fayda açısından bakabilmesi
9. Ekonomi Gazetesi adında yayın organının olması
10. Rekabet Edebilirlik ve Kayıtdışı ekonomi gibi ekonomik sorunların tespiti ve analizi kapasitesinin yüksek olması

11. Hızlı organize olma yetisi
12. Meclis üyelerinin demokratik katılımcılığının yüksek olması

Zayıflıklar:

1. Üyelere erişim
2. Birlik ve beraberlik noktasında tek vücut olamama
3. Oda faaliyetlerinin üyeler ve kamuoyu ile paylaşılması
4. Zayıf PR ve algı yönetimi
5. Siyasetçilerin karar alma süreçlerinde etkin olamamak
6. Lobicilik faaliyetlerinin zayıf olması
7. Oda yasasının güncel olmaması
8. Üyelerin katılımcılığı
9. Odanın heterojen yapısının odaklanmayı engellemesi
10. İletişimde ve meclis üyelerinin oluşumunda yüksek nitelikli olunurken; sonuç alıcılık noktasında zayıf kalınması
11. Ortak vizyonda buluşma zaafiyeti
12. Meclis yapısı ve mecliste görüşülenler ile üyelerin beklentilerinin uyuşmaması

Fırsatlar:

1. Anti-virüs temalı yeni mal ve hizmetlerin geliştirilmesi
2. Güvenli ada, COVID free turizm ve eğitim, cazibe merkezi haline gelme
3. Dijitalleşmenin önemi, elektronik ticaret ve ödeme sistemi
4. Zayıf TL kullanımı
5. Kamu maliyesinin sürdürülemez duruma gelmesi
6. Dünyadaki parasal genişlemenin yaratacağı talep
7. Kapıların açılması
8. Üye danışmanlık, eğitim ve destek hizmeti verilmesi
9. Uçuşların başlaması
10. Yurtdışında yaşayan Kıbrıslı Türklerin Kıbrıs'a ilgisinin artması
11. Sağlık turizmi
12. Çevre ve Kamusal düzenin yeniden yapılanması ve reformların yapılması
13. Kozmopolit nüfus yapısının olması

14. Cumhurbaşkanlığı seçiminin oluşu

15. Oda seçiminin oluşu

16. Diğer Odalar ile işbirliği

Tehditler:

1. Dışa bağımlılık

2. Dış ticaretteki yasaklayıcı ve korumacı uygulamalar

3. Salgının yayılması

4. İşçi bulamama

5. Alım gücünün düşmesi, talepteki düşüş

6. Mevcut kamu bütçe yapısı

7. Üye sayısının azalması

8. Bürokrasi ve kamunun hantallığı

9. Mevcut yasal mevzuatın yetersizliği ve güncel olmaması

10. Kamu ve popülizm odaklı siyasi yapı

11. E-devlete geçilememesi

12. Kayıt dışılık

13. Kamuda statükonun muhafaza edilmesi

14. Toplu ulaşımın yetersizliği

15. Sınır kapılarında ağırlaştırılmış şartların oluşması ve yeniden kapanması

Eylem Planı:

F4: Zayıf TL kullanımı + **F7:** Kapıların açılması + **T3:** Salgının yayılması

Planlanan Eylem: • Lefkoşa’da yeni bir araçlı geçiş kapısı açılması

• İşletmelere yönelik bilgilendirme yapılması

F2: Güvenli ada, COVID free turizm ve eğitim, cazibe merkezi haline gelme

F9: Uçuşların başlaması

F10: Yurtdışında yaşayan Kıbrıslı Türklerin Kıbrıs’a ilgisinin artması

F11: Sağlık turizmi

T3: Salgının yayılması

- Planlanan Eylem:**
- Elisa testlerinin akredite olması durumunda özel laboratuvarlarda yapılabilmesi (örneğin çalışma izinleri)
 - Öğrenci dostu projesi
 - Yurt dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler Kıbrıs'a ilgisini artırmaya yönelik olarak
 - Belli bir miktar üzerinde konut alanlara vatandaşlık verilmesi

F3: Dijitalleşmenin önemi, elektronik ticaret ve ödeme sistemi

- Planlanan Eylem:**
- Yazılım ücretlerinin devlet tarafından karşılanması ve ilgili mevzuatın hızlı bir şekilde yürürlüğe girmesi, gerekli kulis faaliyetlerinin yapılması

T3: Salgının yayılması

- Planlanan Eylem:**
- Oda üyeleri üzerinde farkındalık yaratmaya devam etsin
 - Pandemi Hastanesinin tamamlanması için gerekli kulis faaliyetlerinin yapılması
 - Türkiye ve Güney Kıbrıs ile kapasite üstü pandemi istişaresi

T7: Üye sayısının azalması

- Planlanan Eylem:**
- Hammadde tedariki ve kapasite raporu gibi belgeler için KTTO tarafında da verilebilmesi için girişimler yapılması
 - Hizmetlerde indirim ve aidatlarda taksitlendirme imkanlarının sağlanması
 - Şirket tescillerinin Oda'ya verilmesi için girişim yapılması

Z4: Zayıf PR ve algı yönetimi + Ü9: Ekonomi Gazetesi adında yayın organının olması

- Planlanan Eylem:**
- Basın ile düzenli olarak bir araya gelmek
 - Basın mensuplarının özel günlerinin takibi
 - Sosyal medyada etkili olmak
 - Oda Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri adına sosyal medya hesapları açılması
 - Oda Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinin dönüşümlü olarak basın önüne çıkması
 - Basın ve lobcilik ile ilgili bütçe ayrılması ve danışmanlık hizmeti alınması
 - Lobcilik faaliyetleri için full-time mesai yapılması
 - Ekonomi Gazetesi'nin daha fazla kişiye ulaşması için yazılı basın organları ile temaslar yapılması
 - Sosyal sorumluluk projelerinin devamı

F12: Çevre ve Kamusal düzenin yeniden yapılanması ve reformların yapılması

Planlanan Eylem: •Oda bünyesindeki çevre komitesinin işlevselliğinin artırılması

F5: Kamu maliyesinin sürdürülemez duruma gelmesi

Planlanan Eylem: •Kamusal harcamaların gözden geçirilerek düzenlenmesi

- Pandemi döneminde 1/3 personel ile işlerini devam ettiren kamu, personel giderlerinin azaltılmasına yönelik tedbirlerinin alınması
- Kamu reformu ve vergi reformu girişim yapılması

F7: Kapıların açılması

F9: Uçuşların başlaması

F2: Güvenli ada, COVID free turizm ve eğitim, cazibe merkezi haline gelmesi

F4: Zayıf TL kullanımı

F6: Dünyadaki parasal genişlemenin yaratacağı talep

F11: Sağlık turizmi

Planlanan Eylem: •Kapıların açılması ve uçuşların başlaması ve TL'nin değer kaybı nedeniyle, COVID-free turizm, eğitim ve sağlık politikalarının geliştirilmesi

Kısa , Orta ve Uzun vadede alınması gereken önlemlerin belirlenmesi

- Kamuda gereksiz yeni istihdam yapılmaması ve geçici statüde işçi alınmaması, mevcut kamu personelinin en verimli şekilde kullanılması
- E-devlet çalışmasının tamamlanması
- Pandemi Hastanesinin tamamlanması
- Kara, deniz ve hava kapılarından geçişlerde süreç ve uygulamaların belirlenmesi
- Kamuya olan yükümlülüklerin Eylül ayı sonuna kadar ertelenmesi
- Otomotiv, beyaz eşya ve mobilya, temizlik ve dezenfekte gibi KDV indiriminin devam etmesi ve/veya yapılması
- 250,000 TL'ye kadar olan kredilerde kredi garanti fonunun %100 kullanılması
- Faiz destekli kredilerin %6 faiz oranı ile en az 6 ay ödemesiz 36 ay vadeli kullandırılması
- Nisan-Aralık 2020 dönemi kiralar için kur sabitlemesine gidilmesi
- Elisa testlerinin akredite olmuş özel laboratuvarlarda da yapılabilmesi
- Kamuda yaz mesaisi uygulanmaması, çalışma saatlerinin özel sektör ile uyumlu hale getirilmesi
- 1,500 TL ücret desteğinin Eylül ayı sonuna kadar uzatılması

- Kamu reformunun hayata geçirilmesi
- Fiber optik alt yapısının geliştirilmesi ve tamamlanması
- Kamu-özel işbirliği modelin kapsamında özelleştirme çalışmalarının yapılması
- İşletmeler ve/veya sektörler için bilim kurulunun ortaya koyacağı kriterler temelinde kılavuzlar hazırlanması
- Enerji maliyetlerinin düşürülmesi
- Limanlardaki harç ve ücretlerin TL bazında olması
- Devletin özel sektöre olan borçlarının ivedilikle ödenmesi
- İthalattaki kısıtlayıcı ve yasaklayıcı uygulamaların kaldırılması
- Üç ay boyunca kapalı olan işletmelere işveren payı, ihtiyat sandığı ve sosyal sigorta desteği yapılması

POLİTİKALAR

Kalite Politikası

Amacımız üyelerimizin ihtiyaçlarını ve beklentilerini tatmin edecek kalitede hizmet sunmak, ülkemizin ticari ve ekonomik hayatının gelişmesine katkıda bulunmak ve Odamızın tüm hizmetlerinin belli bir kalite seviyesinde, üye beklenti ve isteklerine duyarlı; günün ekonomik ve teknolojik şartlarına en uygun biçimde gerçekleştirilmesi için çalışmaktır.

Bu kapsamda tüm bölümlerin faaliyetlerinde **ISO 9001:2015** standartlarının esas alınması için çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Mali Politikası

- Oda Meclisi tarafından onaylanan bütçeye uygun olarak harcamalarda bulunmak,
- Oda mali kaynaklarını şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri doğrultusunda efektif kullanmak,
- Teknolojik imkânların, üyelerimizin kullanımına sunularak, Oda ile ilgili her türlü ödeme ve tahsilatın rahat ve kolay şekilde gerçekleştirmek,

- Oda gelirlerini çeşitlendirip artışını sağlamaktır.

İnsan Kaynakları Politikası

- İşe alımda şeffaflık ve tarafsızlık ilkesini benimsemek,
- İşin gerektirdiği nitelik ve yetenek doğrultusunda yeterli sayıda insan kaynağını istihdam etmek ve bu insan kaynağını yönetmek,
- Çalışanların kurum aidiyetini ve motivasyonunu ön planda tutmak,
- Hizmet içi eğitimlerle personelin gelişimine katkıda bulunmaktır.

Haberleşme ve İletişim Politikası

- Mail, sosyal medya ve SMS aracılığı ile üyelerine en hızlı şekilde ulaşmak.
- Yapılan faaliyetleri ve çalışmaları aylık Faaliyet Raporu şeklinde üyelerine bildirmek.
- Oda faaliyetlerinin basında yer almasını sağlamak,
- Üyelerinin, ticari hayatlarında ihtiyaç duydukları güncel ve doğru bilgiyi, teknolojinin elverdiği iletişim kanallarını kullanarak, yazılı, görsel ve sosyal medyadan da yararlanmak suretiyle, sürekli bir şekilde, yaymak ve yayınlamak
- Güncel tutulan Web sitesi ile üyelerin bilgilenmesini sağlamaktır.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politikası

- Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri takip ederek hızlı ve etkin bir hizmet sağlamak amacıyla sahip olduğu donanımın güncelliğini korumak,
- Bilgi güvenliği sağlamak için teknolojik çözümlerle birlikte bilgi işlem teknolojilerini kullanılarak, oluşabilecek risklere karşı önlem almaktır.

Üye İlişkileri Politikası

- Üyelerimizin tüm istek, öneri ve şikâyetlerini değerlendirmek,
- Üyelerimize ait her türlü ticari bilgi ve sırları korumak,

- Üye memnuniyetini ve üyelere verilen hizmeti en üst seviyede sağlamaktır.

Sosyal Sorumluluk Politikası

- Kalkınmaya katkı sağlayacak nitelikte sosyal sorumluluk projeleri hazırlamak, yürütmek, öncü rol üstlenmek ve paydaş olmak,
- Topluma karşı sosyal ve çevresel sorumluluklarını; üyeleri, çalışanları, kamu, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşları ile uyumlu bir iş birliği içinde yerine getirmektir.

Yardım ve Sponsorluk Politikası

Bütçesinde karşılığı bulunması ve çalışma alanı ile sınırlı olmak kaydıyla ve özellikle sosyal ve toplumsal ihtiyaçları karşılamaya ve kamu yararı sağlamaya yönelik olarak;

- Ülke tanıtımına ve kalkınmasına fayda sağlayacak organizasyonlara,
- Eğitime yönelik faaliyet ve organizasyonlara, akademik çalışmalara,
- Tarihi eserlerin onarımına, restorasyonuna, tarihi dokunun ortaya çıkarılmasına yönelik yapılan çalışmalarına,
- Şehir güvenliğinin sağlanması amacıyla yürütülen çalışmalara,
- Kalkınma amaçlı yatırım projelerine,
- Üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişimini sağlamak için hazırlanan projelere,

Maddi ve manevi katkı sağlamak ve sponsor olmaktır.

Çevre Politikası

Sürdürülebilir kalkınmanın çevre boyutu kapsamında; gerekli politikaların geliştirilmesi, mevzuat ve denetim mekanizmalarının oluşturulması/var olanların gözden geçirilmesi ve çevre ile ilgili farkındalık çalışmaları ve projelerinin desteklenmesini sağlamaktır.

BASIN YAYIN POLİTİKASI

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politikası

- ♣ Hizmet ve işin gereklerine uygun lisanslı ve güncel yazılım programları kullanmak,
- ♣ Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri takip ederek hızlı ve etkin bir hizmet sağlamak amacıyla sahip olduğu donanımın güncelliğini korumak,
- ♣ Bilgi güvenliği sağlamak için teknolojik çözümlerle birlikte bilgi işlem teknolojilerini kullanarak, oluşabilecek risklere karşı önlem almaktır.

Odanın Görev ve Yetkileri

1. Meslek ahlakını ve tescinüdü korumak, ticaretin gelen menfaatlere uygun şekilde gelişmesine çalışmak,
2. Kıbrıs Türk Toplumunun ticari, turizm ve zirai faaliyetlerinin geliştirilmesine çalışmak, korumak ve bu konularda işadamlarına cesaret, destek ve fikir vermek,
3. İktisadi faaliyetlerle ilgili bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, resmi makamlarca istenilen bilgileri vermek ve üyelerin mesleklerinin icrasında ihtiyaçları olabilecek her çeşit bilgiyi, müracaatları halinde kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak,
4. İktisadi faaliyetlerle ilgili her türlü incelemeyi yapmak, bu faaliyetlere ilişkin endeks ve istatistikler düzenlemek,
5. Kıbrıs Türk ihraç ürünlerine menşe şahadetnamesi vermek,
6. Barkot numarası almak isteyen üyelerimize yardımcı olmak,
7. Mesleki faaliyetlere ait konularda bakanlıklara ve diğer resmi makamlara teklif ve dileklerde bulunmak,
8. Ticari örf, adet ve teammülleri tespit etmek,
9. Ticaret erbabınca riayet edilmesi mecburi mesleki karar almak,
10. Uluslararası ekonomik kuruluşlar, Ticaret Odaları ve benzeri kuruluşlar, enstitüler veya özel şahıs ve firmalarla ilişki kurmak, bilgi alış verişinde bulunmak, tacir, üretici, imalatçı ve sair işadamları ve/veya müesseseler hakkında tavsiye veya referanslar vermek,

11. Üyelerinin dış ülkelerdeki iş çevreleriyle temaslar kurup, bunun geliştirilmesini sağlamak ve bu yasada öngörülen amaçlar için dış ülkelerde temsilci bulundurmak ve şube açmak,
12. Ticari, sınai, turizm ve zirai konuları etkileyen yasal ve diğer tedbirlerin saptanmasına yardımcı olmak ve geliştirmek,
13. Ticari, sınai, turizm ve zirai ilişkilerde doğacak anlaşmazlıklarda tahkim kuruluğu görevini yapmak,
14. Ticari, sanayi, turizm ve zirai alanlarda sergi ve fuarlar düzenlemek ve desteklemek,
15. Ticaret, sanayi ve ziraat ile ilgili bilgileri hazırlamak,
16. Amaçlarının geliştirilmesini sağlamak gayesiyle uygun göreceği gazete, mecmua, kitap ve broşür basıp yayınlamak,
17. Resmi komite ve benzeri kuruluşlar nezdinde üyelerinin haklarını korumak,
18. Amaçlarını geliştirmek ve üyeleri ile toplum ekonomisine daha iyi hizmet verebilmek gayesi ile yasalara uygun olarak taşınır ve taşınmaz mal alıp satmak, değerlendirmek, kiralamak ve elden çıkarmak,
19. Oda amaçlarına hizmet için, bağış veya hediye kabul etmek,
20. Uygun görülecek şartlarda, Oda maksatları için para borçlanmak ve kaynak yaratmak,
21. Odanın mevcut kaynaklarını Oda menfaatlerine uygun olarak yatırımlarda kullanmak,
22. İktisadi ve ticari konularda yukarıdaki amaçlara ters düşmeyecek şekilde faaliyette bulunmak,
23. Gelir temin etmek maksadıyla, piyangolar, eğlenceler, sergiler ve benzeri faaliyetler yapmak,
24. Yukarıdaki hususlarda ve genellikle ticari ve ekonomik konularda gerektiğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Hükümetlerine önerilerde ve tavsiyelerde bulunmak.

İLETİŞİM VE SOSYAL MEDYA BİLGİLERİ

Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa

T: +90 (392) 228 37 60,

+90 (392) 228 36 45

F: +90 (392) 227 07 82

E-posta: ktto@ktto.net

Web Sitesi: <http://www.ktto.net/>

Brüksel Temsilciliği

Adres: Chamber House, Avenue des Arts 19 A-D, 1000 Brussels-Belgium

T: +32 02 280 2280

F: +90 (392) 227 07 82

E-posta: brussels@ktto.net

Ankara Temsilciliği

Adres: Kazım Özalp Mahallesi Rabat Sokak 27/3 06700 Gaziosmanpaşa — ANKARA

T: +90 312 436 36 92

F: +90 312 436 36 92

E-posta: ankara@ktto.net

Sosyal Medya

KTTO_TCCC

kibris_turk_ticaret_odasi

KıbrısTürkTicaretOdası

İletişim Hedefleri

- a) Üye beklentilerinin gerçekleşmesi;
- b) Üyelerin katılımının sağlanması;
- c) Odanın gücünün etkin hale gelmesi;
- d) Hükümet vizyonu üzerine etki ve
- e) Hükümetin vergi/fon/mali politikalarına etki/katılımın sağlanabilmesi.
- f) Danışman bunlara ek olarak İletişim Planına bağlı olarak yapılması gerekli görülen medya kampanyalarını da önerir
- g) Danışman İletişim Planına bağlı olarak sosyal sorumluluk projeleri önerisinde de bulunabilir.

İletişim Araçları

İletişim araçlarını iki ana başlık altında kategorize edilmektedir.

Kurum İçi araçlar

- a) Oda web sayfası

- b) E-posta ileti servisi
- c) Ekonomi Gazetesi
- d) E-Gazete
- e) Elektronik memnuniyet/geri dönüşüm anketleri
- f) Web sayfası üzerinden duyuru hizmeti
- g) Web sayfası üzerinden Üye Etkinlik Talep Formları
- h) Web sayfası üzerinden Üye Şikâyet Formları
- i) Oda sosyal medya sayfaları

Dışsal araçlar

- a) Basılı Gazeteler
- b) İnternet gazeteleri
- c) Televizyon/radyo
- d) Basın Açıklamaları
- e) İlanlar/reklamlar
- f) Medya mensuplarıyla bilgilendirici toplantılar/sohbet/yemek
- g) Basın toplantıları

Hedef Kitleler

Hedef Kitle

İletişim Stratejisinin belirlenen hedeflerine bağlı olarak KKTC içerisinde üç ana grup ve sözleşmede belirlenen hedef olmamasına rağmen önereceğim yurtdışında iki ana grubu hedef kitle olarak tanımlamalıdır.

- 1) Oda Üyeleri
- 2) Karar vericiler
 - a) Bakanlar
 - b) Üst düzey Bürokratlar
 - c) KKTC Milletvekilleri
 - d) Siyasi Partiler

e) TC Elçiliği

f) TC Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Ofisi

3) Genel olarak kamuoyu

a) Özellikle genç ve kadın nüfus

b) Çarpan etkisi yapacak, akademiye mensup, aydınlar, kanaat önderleri

c) Medya çalışanları, editörler, köşe yazarları, TV Program Yapımcıları

d) Sivil Toplum Örgütleri (seçilecek)

4) Ankara Merkezli Faaliyetler

Bu faaliyetlere karar verildiği takdirde, hedef kitleler verilen kararlar doğrultusunda olacaktır

5) Brüksel Merkezli Faaliyetler

Bu faaliyetlere karar verildiği takdirde, hedef kitleler verilen kararlar doğrultusunda olacaktır

Mesajlar

KTTO, Halkın Yanındadır

KTTO, Kıbrıs Türk Tarihini Yeniden Yazıyor

KTTO, Ülke çıkarlarını savunur

KTTO, Fırsat Eşitliğini Savunur

KTTO, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Savunur

KTTO, Farklılıkların Birlikteliğini Savunur

KTTO, Adil Rekabeti Savunur

KTTO Hesap verebilir, şeffaf yönetim anlayışına sahiptir

KTTO, Kıbrıs'ta adil, kalıcı, sürdürülebilir çözüm için çaba sarf eder

Bu mesajlar öneriler bölümündeki etkinliklere göre şekillendirilecektir. Her eylemin kendi sloganı olacaktır. Ancak KTTO için de bir temel slogana karar verilmelidir.

Kurumsal İletişim ve Haberleşme Stratejisi

- Odanın hedef kitlesi; Paydaşları (İç ve Dış Paydaşlar), üyeleri ve kamuoyudur
- İç paydaşları (yönetici ve çalışan) ile kurum içi iletişim araçlarını kullanarak etkin iletişimi sağlar.
- Oda hedeflerini gerçekleştirmek için, zamanlamayı da ön planda tutarak, etkin iletişimi sağlar.
- Oda, mesajlarının hedef kitleye doğru biçimde ulaştırıldığını üye memnuniyet anketleri aracılığıyla kontrol eder.
- Basın bültenlerini ve faaliyet raporlarını etkili ve doğru biçimde hazırlar.
- Hedef kitle, ulaşılmak istenen amaç ve tercih edilen iletişim araçlarının birbirleriyle uyum içinde olmasını sağlar.
- Hazırlanan iletişim planını bütçe ile ilişkilendirir.
- Basınla düzenli temas halindedir. Basın listelerini güncel tutarak; medya ile röportajlar, basın bültenleri, elektronik bülten, basın toplantıları ve basın temsilcileri ile toplantılar yapar.
- Periyodik ziyaretler ve sektörel toplantılar düzenleyerek, üyeleriyle sürekli temas halindedir.
- Paydaşlarıyla sürekli temas halinde olur.
- Yönetici, Çalışan ve üyeleriyle periyodik toplantılar düzenler.
- Dönemsel ve yıllık faaliyet raporları hazırlar.

İletişim Planı İçin Bilgiler

İç İletişim

Kurum İçi Hedef Kitle: Yönetim Kurulu, Oda Meclisi, Meslek Komiteleri, İhtisas

Komisyonları, Personel

Yüz Yüze (Sözel):

Çalışan Toplantıları, Çalışan Memnuniyeti, Çalışan Önerileri, Çalışan

Egitimleri

Yazılı: Faaliyet takip Sistemi, İç yazışmalar, Duyurular (pano),

Whatsapp Grupları

Dijital: E-posta, SMS, Kurumsal Web Sayfası,

Dış İletişim

Kurum Dışı Hedef Kitle: Diğer Oda ve Ticaret, Sanayi, Tarım, Hayvancılık ve

Hizmet alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri, kamu kurum ve kuruluşları,

basın kuruluşları, yerel yönetimler

Yüz Yüze (Sözel): Ziyaretler (Lobi Faaliyetleri), Temsil Faaliyetleri, Toplantılar, Etkinlikler,

Görsel/Yazılı Medya: Basın Toplantıları, Basın Bildirileri, Basın Bültenleri, Haberler,

Etkinlik Bildirimleri, Strateji ve Politikaların duyurulması, Faaliyet Raporu,

Sosyal Medya: Facebook, Instagram, Whatsapp ve Twitter

Dijital: e-posta, SMS, Kurumsal Web Sayfası, Tanıtım Videosu, Basın Bültenleri, Haberler

Üyelerle İletişim

Yüz Yüze (Sözel): Üye Kaydı ve Üyelik İşlemleri, İlan Hizmetleri, Belge Hazırlama ve

Onaylama Hizmetleri, Sektörel toplantılar, Tematik Toplantı/Etkinlikler, Üye Ziyaretleri,

Karar Alıcılarla Toplantılar (Lobi Faaliyetleri),

Görsel/Yazılı Medya: Basın Toplantıları, Basın Bildirileri, Basın Bültenleri, Haberler,

Etkinlik Bildirimleri, Strateji ve Politikaların duyurulması, Faaliyet Raporu

Sosyal Medya: Facebook, Instagram, Whatsapp ve

Twitter

Dijital: e-posta, SMS, Kurumsal Web Sayfası, Tanıtım Videosu, Basın Bültenleri, Haberler

İletişim Yayınları

Kurumsal İletişim:

KTTO'da İletişim Politikası doğrultusunda iletişim yöntemlerinin ve sorumlulukların belirlendiği iletişim prosedürü bulunmaktadır. Bu prosedür oda tarafından kullanılan iletişim araçları (Bilissel İletişim Araçları, Görsel-İsitsel iletişim araçları, Telekomünikasyon iletişim araçları, Kali-Grafik iletişim araçları, Organizasyon iletişim) hakkında detaylı bilgiler vermektedir.

Oda iletişim kanalları: Kurumsal web sitesi, Facebook, Twitter, Instagram

Youtube, mobil uygulama, dergi, haftalık e-bülten olarak bulunmaktadır.

KTTO EKONOMİ GAZETESİ

KTTO tarafından yayınlanan Ekonomi Dergisi ile Oda faaliyetleri ve güncel ekonomik gelişmeleri basılı olarak üyelere ulaştırılır. Oda yayın organı ile üyelere faaliyetler ve ekonomi ile ilgili bilgilendirme yapılması amaçlanmıştır. Dergi WEB Sayfası üzerinde de yayınlanır.

Üyelere direk olarak ulaştırılır.

KURUMSAL KİMLİK KILAVUZU:

KTTO görsel kimlik kılavuzunu bütünsel bir şekilde tasarlamıştır. Amblem renk, antetli kâğıt, araç giydirmesi, tabela, web sitesi, vefat ilanları, ambalaj dizaynı, faaliyet raporuna kadar her şeyin ne ölçülerde ve nasıl kullanılacağı renk ve yazı tipografileri belirlenerek bütünsel bir yapı oluşturulmuştur. Kurumsal kimlik çalışması, oda imajının tutarlı bir şekilde belleklere yerleşmesi için kurum tarafından kullanılan tüm materyallere görsel kimlik çalışmasında yer verilmistir.

ÜYE HİZMET REHBERİ

KTTO Üye Hizmet Rehberi ile üyelerin kurumsal çalışmalarına yön vererek yeni kayıt yaptıran üyelere KTTO'nun çalışmaları, faaliyet alanları hakkında bilgi

vermek amaçlanmıştır.

KTTO'nun görsel algısında ortak bir dil oluşturmak üzere hazırlanan Kurumsal

Kimlik Kılavuzumuz, aynı zamanda yenilikçi bir yaklaşımla gelişmeye özen gösteren KTTO'nun tutarlı ve bütüncül bir şekilde algılanmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

İÇ YÖNERGE KİTAPÇIĞI

KTTO Meclis Üyeleri ve Komitelerin çalışmalarında görev yetki ve sorumlulukları

konusunda bilgi alabilecekleri İç Yönerge Kitapçığı hazırlanmış ve bu çerçevede usül ve esaslara bağlı olarak hizmet edilmesinin ve oryantasyon çalışmalarına katkı sağlanması hedeflenmiştir.

[illegible]

ETKİNLİK GERÇEKLEŞME İLETİŞİM PLANI 2022-2023						
İletişim Türü	Periyot	Yer	Sorumlu	Duyuru Davet Zamanı	Duyuru Şekli	Etkinliği Durumu
Meclis Toplantı Duyurusu	3 haftada 1	KTTO 1. Kat Konferans Salonu	İdari İşler	1 hafta önce	mail/sms	3 Haftada 1 tekrarlanmaktadır.
Yön. Kur. Top.	Haftada 1	KTTO 3. Kat Toplantı Odası	İdari İşler	1 hafta önce	mail/sms	Haftada 1 yapılmaya devam edilmektedir.
Çalışma Komite Toplantıları	6 ayda 1	KTTO 3. Kat Toplantı Odası	Her komitenin ilgili uzmanı	1 hafta önce	e-posta	Çalışma Komiteleri kadın girişimciler komitesi dışında toplantılara ara verilmiştir.
Sektörel Komite Toplantıları	Ayda 1	KTTO 1. Kat Konferans Salonu	Üye İlişkiler Sorumlusu	1 hafta önce	e-posta, arama	Pandemiden dolayı Komite Toplantılarına ara verilmiştir.
Üye Ziyaretleri	Ayda 1	Bölgesel ziyaretler	Üye İlişkiler Sorumlusu	1 hafta önce	e-posta, arama	Pandemiden dolayı Üye Ziyaretlerine ara verilmiştir.
Yurtdışından (TC'den) gelen Heyet ziyaretleri	Dönemsel	KTTO 3. Kat Toplantı Odası	GSY / ÜİB / İş	1 hafta önce	e-posta	Düzenli olarak yapılmaktadır.
Personel Toplantısı	Ayda 1	3. Kat Toplantı Oda	İdari İşler	1 gün önce	e-posta / sms	Ayda 1 kez tekrarlanmaktadır.
ekonomi gazetesi için içerik toplantısı	ayda 1	KTTO 3. Kat Toplantı Odası	Medya İletişim / YK Üyesi / Basın Temsilcisi	Toplantıdan 3 gün önce	Whatsapp	Ayda 1 kez tekrarlanmaktadır.
Basın Toplantısı	3 ayda bir	KTTO 1. Kat Konferans Salonu	medya ve iletişim sorumlusu	1 hafta öncesi ve 2 gün öncesi	e-posta	Her 3 ayda bir ekonomi bülteni çıktığı zaman basın toplantısı ile tanıtılmaktadır.
Personel Eğitim Semineri Duyurusu	Ayda bir	Online	Sonay Özmen	Eğitimden 1 hafta önce	e-posta ve whatsapp grubu	Ayda 1 kez tekrarlanmaktadır.
Üye Eğitim Semineri Duyurusu	Ayda bir	Online	Sonay Özmen	Eğitimden 3 hafta önce	e-posta ve sosyal medya hesapları	Ayda 1 kez tekrarlanmaktadır.
EKONOMİ ÖRGÜTLER PLATFORMU TOPLANTILARI	Haftada 1	KTTO 3. Kat Toplantı Odası	KTTO Başkanı/ GS/ diğer Odalar	1 GÜN ÖNCE	SMS	Düzenli olarak her hafta tekrarlanmaktadır.
Kadın Girişimciler Komitesi	2 haftada bir	Online	Ticaret Geliştirme Uzmanı	Toplantıdan bir hafta önce	e-posta ve whatsapp grubu	Düzenli olarak her iki haftada bir tekrarlanmaktadır.
Genç Girişimciler Komitesi	Ayda bir	Online	Ticaret Geliştirme Uzmanı	Toplantıdan bir hafta önce	e-posta ve whatsapp grubu	Düzenli olarak ayda bir tekrarlanmaktadır.
Kadın Girişimciler Komitesi	iki haftada bir	Online/yüzyüze	Sonay Özmen	toplantıdan bir hafta önce	e-posta whatsapp	Düzenli olarak her iki haftada tekrarlanmaktadır.

HEDEF	EYLEM	STRATEJİLER / HEDEFLER	GEREKİLİ KAYNAKLAR	SORUMLU (İŞİ YAPACAK KİŞİ)	NASIL YAPILACAK?	TAKİP METRİKLERİ	TAMAMLANACAĞI TARİH	ALINAN AKSİYONLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	VARSA MEVCUT DURUM
1. Üye Memnuniyetini ve Hizmet Kalitesini Arttırmak	i. Üye Beklentilerini yapılacak bir anket ile	Üye memnuniyetini arttırmak	Anketin hazırlanması E-posta yolu ile gönderilmesi	GSY			Her yıl	Danışman denetimi	
	ii. ISO 9001 Akreditasyon dokümanlarının takibini sistemli bir yapmak.	Belli standard ve kaliteye ulaşılması	Süreçler, aşamalar, SWOT, Formlar, anket, Mevcut belgeler, uygunsuzluk formları, iç denetim,	ÜHG / GSY	Danışman tarafından verilen tarihler içerisinde gerekli dokümanları hazırlamak, personeli koordine etmek	Süreç Aksiyon	Her yıl	Danışman denetimi	2022 Yılı içerisinde çalışmalara devam edilmekte ve Odaya yeni katılan personele ISO süreçleri ile ilgili yapılması
	iii. Üyelerin talep, görüş ve şikayetlerini takip etmek, çözüm bulmak için girişimler yapmak.	Üye Hizmetlerine gelen epostaları takip edip ilgili bölümlerden talep edilen veya ilgili konu ile ilgili gelen şikayeti YK'ya sunmaktır	Telefon-Eposta-	Üye Hizmetleri Bölümü ve Üye İle İlişkiler Bölümü	Talepler E-posta üzerinden geldiği için , mail ortamını takip etmek ve rapora işlemek	Mail üzerinden takip edilmekte	Sürekli		Üye ve Şikayetler raporu haftalık olarak mevcuttur.
1.1 Oda üyelerinin ve girişimcilerin gelişimine yönelik projeler, eğitimler, etkinlikler ve programlar düzenlemek.	a. Eğitimler:	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	Tarih ve saatin danışman ve personel tarafından belirlenmesi.	ŞA	Anlaşma yapılan danışmanlık şirketi ile irtibat kurularak	Hizmeti verecek kurumla tarih teyitlenmesi	Her yıl	Eğitim değerlendirme anketinin katılımcılar tarafından doldurulması	Gerçekleştirildi.
		Arkın	Her bir personelin hangi daldaki eğitime ihtiyaç olduğunu belirlemek için tarih ve saat danışman tarafından belirlenmesi	NI	Anlaşma yapılan danışmanlık şirketi ile irtibat kurularak	Hizmeti verecek kurumla tarih teyitlenmesi	Mart 2022	Danışman tarafından geri dönüş almak ve eğitimleri ihtiyaca göre ayarlamak.	Gerçekleştirildi.
	b. Projeler:	i.Genç ve Kadın Girişimciler Komitelerinin	EUPSO ve PMU	GSY, İGU	AB Kıbrıs Sivil Toplum Hibe Programı kapsamında oda	AB PROSPECT Sistemindeki Değerlendirme notu	Temmuz 2021		AB tarafından proje olumlu olarak değerlendirilmemiştir.
		ii. Standartlaşma Birimi Kurulması Projesi	EUPSO ve AB Koordinasyon Merkezi	GS, GSY, TGU, İGU	2020 yılı Mali Yardım Programı çerçevesinde odanın konuyla	EUPSO değerlendirme kararı	Şubat 2021		AB tarafından proje olumlu olarak değerlendirilmemiştir.
		iii. Uluslararası Akredite Olmuş Gıda Laboratuvarı	EUPSO ve AB Koordinasyon Merkezi	GS, GSY, TGU, İGU	2021 yılı Mali Yardım Programı çerçevesinde odanın konuyla	EUPSO değerlendirme kararı	Şubat 2022		AB tarafından proje olumlu olarak değerlendirilmemiştir.
		iv. Kurulacak bir Komite'nin belirleyeceği alanda Sosyal							
		v. Üyelerin talebine uyumlu mesleki ve teknik bilgi ve	TKA	GS, İGU	Üyelerin ihtiyaç analizi amacıyla anketler yapılması,		Aralık 2021		İhtiyaç tespit edilmiş ve proje önerisi hazırlanmıştır, gerekli
		vi. Londra'da Temsilcilik Açma Projesi							
		vii. Türkiye ve Diğer ülkelerden Konaklamak için	Turizm ve Sağlık Bakanlığı	GS, GSY, İGU	İlgili bakanlıklarla Turizm sektörünün endişe ve	Kovid 19 önlemleri ve turist giriş-çıkışı verileri			Proje çalışmalarına Kovid 19 Sağlık krizi döneminde
		viii. NICO İşini Kur Projesi kapsamında bilgilendirme	NICO	İGU	Program kapsamında, gerekli katılımcılarla görüşme yapmak	Görüşmelerin gerçekleştirilmesi ve MIS'e	Aralık 2022		Program başlamıştır. Gerekli hizmet İş Geliştirme Uzmanı
	i. Üye ziyaretleri gerçekleştirmek	Üye ziyaretleri bölgesel olarak	Elektronik Haberleşme cihazları (e-posta, internet, sms programı, telefon) toplam süre 10-15 dk)	Üye İle İlişkiler Bölümü	Elektronik Haberleşme cihazları (e-posta, internet, sms programı, telefon) toplam süre 10-15 dk)	Telefoniye gidilecek olan üyeden randevu tarihi alıp, bildirilir	Gidileceği tarihtir	Üye ziyaretinden gelen talep ve şikayetlerin değerlendirip üyeye geri dönüş yapmak	Mevcut durumda ziyaretlerin devam edildiği ve talep ve şikayetlerin kayıt altında tutulup, üyeye en kısa zamanda geri dönüş yapmak.
	iii. Üye ve Oda gündemleri ile ilgili Oda'ya konuk davet etmek ve üyelerin de katılımı ile	Üye ziyaretleri bölgesel olarak	Elektronik Haberleşme cihazları (e-posta, internet, sms programı, telefon) toplam süre 10-15 dk)	Üye İle İlişkiler Bölümü	Elektronik Haberleşme cihazları (e-posta, internet, sms programı, telefon) toplam süre 10-15 dk)	Telefoniye gidilecek olan üyeden randevu tarihi alıp, bildirilir	Gidileceği tarihtir	Üye ziyaretinden gelen talep ve şikayetlerin değerlendirip üyeye geri dönüş yapmak	Mevcut durumda ziyaretlerin devam edildiği ve talep ve şikayetlerin kayıt altında tutulup, üyeye en kısa
	vii. Sektör Komite toplantılarını	Üye Hizmetlerine veya herhangi bölüme gelen talep	E-Posta- telefon	Üye Hizmetleri ile Üye İle İlişkiler Sorumlusu	Üye Hizmetlerine gelen mailleri(talepler ve şikayetleri)	Mail üzerinden takip edilmekte	sürekli		